Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ★ 6 февраль 1969 йил, пайшанба ★ № 31 (14.194). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН БИНОКОРЛАРИ ЛЕНИНЧА ВАХТАДА

ҚУРУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси қурилиш, монтаж, лойиҳалаш ташкилотлари, корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчиларининг 1969 йилги

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси бутун мамлакатда авж олмоқда. Инсон учун энг олижаноб, порлоқ ва унинг қалбига яқин нарсаларнинг ҳаммасини ўзида мужассамлаштирган бу ном халқимиз учун чексиз қадрлидир. Биз ўз ҳаётимизни ва ишимизни, ўзимизнинг коммунистик эътиқодимизни Ленин номи билан боғлаймиз. хўжаликни қандай бошқариш, мусобақани қандай ташкил этиш керак, янгилик, илғор тажриба учун, юксак меҳнат унумдорлиги учун, техника тараққиёти учун қандай курашиш керак, — бу саволларнинг ҳаммасига унинг васиятларидан жавоб оламиз.

Совет кишилари улуғ доҳий туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда янги ғалабалар билан нишонлаш учун бутун куч-ғайратларини аямаётганликларини амалий ишлари билан исботламоқдалар. Беш йилликнинг учинчи йили — халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1968 йил учун белгиланган давлат планини бажаришнинг қувончли якунлари бундан далолат бермоқда. Ўзбекистон экономикаси ҳам юксак суръатлар билан ривожланмоқда.

1968 йилда республика меҳнаткашлари йиллик саноат ишлаб чиқариши планини муддатидан илгари бажардилар. пахтакорлар эса жуда мураккаб об-ҳаво шароитларида ўзларининг Ватан олдидаги интернационал бурчларини бажардилар — давлатга 4 миллион тоннадан зиёд пахта топширдилар. Республика қурувчилари ва монтажчилари 1.5 миллиард сўмдан зиёд капитал маблағларни ўзлаштирдилар. халқ хўжалигининг бир қатор муҳим тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширдилар: шу жумладан энергетикада 420 минг киловатт электроэнергия. химия саноатида 330 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарилди. шунингдек, машинасозлик ва қишлоқ хўжалигида ҳам янги қувватларни ишга туширдилар. Улар 1 миллион 238 минг квадрат метр турар-жой, 39 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, қарийб 9 минг ўринли болалар муассасалари ҳамда 1230 дан кўп ўринли касалхоналар қурдилар.

Шу билан бирга республика қурилиш, монтаж, лойиҳалаш ташкилотлари, қурилиш материаллари корхоналарининг 1968 йилдаги иш якунлари шуни кўрсатадики, капитал қурилишда ҳали беш йилликка хизмат қилмаётган катта-катта резервларимиз бор. Шу резервлардан тўла фойдаланиш қурилиш ишлари ҳажми ва суръатларининг янада ўсишига, ишлаб чиқариш қувватлари, турар-жой, мактаблар, болалар, даволаш муассасалари ҳамда маданий ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги бошқа муассасаларни ўз вақтида ва муддатидан илгари фойдаланишга топширишга ёрдам беради.

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси қурилиш, монтаж, лойиҳалаш ташкилотлари, корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига 1969 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни оладилар:

Меҳнат унумдорлигини узлуксиз ошириш, ишлаб чиқариш процессларини кенг автоматлаштириш ва механизациялаштириш, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини, новаторларнинг тажрибаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани муддатидан илгари — 27 декабрга бажарилади.

Москва, Ленинград, қардош иттифоқчи республикалар қурувчиларининг бой тажрибаларини, шунингдек, республикамиз қурувчиларининг энергетика ва химия объектларини, каналлар ва сув омборларини жадал ишга тушириш соҳасидаги илғор тажрибаларини такомиллаштириб бориб, Ўзбекистон қурувчилари ва монтажчилари янги ишлаб чиқариш қувватларини белгиланган муддатлардан илгари ишга тушириш мажбуриятини оладилар.

Ишларни ташкил этишни яхшилаш, қурилишни индустрлаштириш ва унинг механизация даражасини ошириш, илғор методларни жорий этиш, илғор қурувчиларнинг аккорд-мукофот системасини кенг жорий этиш соҳасидаги тажрибаларини қўлланиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш (НОТ) ҳисобига қурилишдаги меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0.2 процент оширилади.

Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи пландагига нисбатан 0.2 процент камайтирилади, камида 6 минг рационализаторлик таклифи жорий этилиб, бунинг натижасида йилига тахминан 7 миллион сўм тежалади.

Комплекс механизациялаштириш даражаси оширилади: ер ишлари бўйича пландагига нисбатан 0,5 процент, бетон бўйича — 0,6 процент ва қоришма тайёрлаш бўйича 2 процент оширилади.

Пландан ташқари 17 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

Мактаб биноларн қурилиши 9 ойлик плани ўқув йилининг бошланишига қадар, йиллик план эса 25 декабрга бажарилади.

Қурилиш сифати яхшиланади. Объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширилади.

Катта ва кичик ишларда тежаш ва тежамкорлик ҳисобига 1969 йилда 11 минг тонна цемент, 4 минг тонна металл, 4 минг кубометр ёғоч материаллари, 7 миллион дона пишиқ ғишт тежалади.

Капитал қурилишнинг тобора ўсиб бораётган ҳажмларини муваффақиятли бажариш қурилиш материаллари ва қурилиш индустрияси корхоналарининг қувватларини тез суръатлар билан ўстиришга боғлиқ эканлигини яхши тушуниб етган қурувчилар шу корхоналар бўйича капитал маблағларнинг йиллик планларини 20 декабрга бажариш мажбуриятини оладилар.

Мазкур социалистик мажбуриятлар ҳар бир қурилиш ва монтаж ташкилоти, ҳар бир қурилиш материаллари ва қурилиш индустрияси корхонаси, ҳар бир лойиҳалаш институти ҳамда қуйидагилар бўйича қабул қилинди:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

1. Пудрат қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 28 декабрга бажарилади.

2. Белгиланган йиллик пландан ташқари 3 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади. Мактаб биноларини фойдаланишга топшириш 9 ойлик плани 1 сентябрга бажарилади.

3. Қуйидагилар муддатидан илгари 25 декабрга ишга туширилади.

— Олмалиқ химия заводида 800 минг тонна аммофос ишлаб чиқарадиган қувват;

— Фарғона пойафзал фабрикасида — 5 миллион жуфт чарм пойафзал ишлаб чиқарадиган қувват; — азот ўғитлари заводида 30 минг тонна аммиак ишлаб чиқарадиган қўшимча қувват ва сунъий тола заводида 3,4 тонна сунъий тола ишлаб чиқарадиган қувват;

— Тошкентнинг Ўрта Овул посёлкасидаги гўшт комбинатида — бир сменада 100 тонна гўштни қайта ишлайдиган ёғ-жир цехи.

— Китобда касалхона;

Самарқанд шаҳрида қуйидаги юбилей объектлари ишга туширилади:

— 320 ўринли «Интурист» меҳмонхонаси — 1 майга қадар;

— 850 ўринли кенг форматли кинотеатр — 20 августга қадар.

Водопровод ва канализация шохобчалари қурилиши 25 декабргача тугатилади.

Янгийўлдаги тозалаш канализация иншоотлари шу муддатда фойдаланишга топширилади.

4. Саноат корхоналари товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш йиллик планини 28 декабрга бажарадилар ва йиллик пландан ташқари 5 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари; 100 тонна металл конструкциялар, 200 минг кубометрноруда материаллар; 3 минг кубометр керамзит, 3 минг квадрат метр дераза ва эшик блоклари чиқарилади, айниқса йиғма темир-бетон маҳсулоти сифати яхшиланади.

5. Хўжалик ташкилотлари капитал маблағларининг йиллик плани муддатидан илгари, 7 ноябргача бажарилади ва йил охирига қадар белгиланган пландан ташқари 2 миллион сўм ўзлаштирилади.

6. Хўжалик ташкилотлари ишлаб чиқариш базасининг қуйидаги объектлари муддатидан илгари ишга туширилади:

— Чирчиқ шаҳрида керамзит-бетон панеллари заводи — I кварталда;

— Қўйлиқ поселкасида «Ташоблтрансспецстрой» трестининг ишлаб чиқариш базаси — I кварталда;

— Эйвалик поселкасида темир-бетон напорли трубалар заводи — II кварталда;

— Эйвалик поселкасида карьери бўлган тош майдалаш-саралаш заводи (биринчи навбати) — 5 декабрга қадар;

— Андижон шаҳрида 162-трестнинг темир-бетон буюмлари заводи — 5 декабрга қадар.

7. Қурилиш сифати яхшиланади. Объектлар «яхши» ва «аъло» баҳоларга топширилади.

8. Қурилишларнинг техника даражасини ошириш, фан ва техника ютуқларини жорий этиш бўйича:

а) 79 миллион сўмлик объектлар қурилади ёки қурилиш-монтаж ишлари умумий ҳажмининг 23,5 проценти йирик ҳажмли элементлардан қурилади. Бу элементлар олиб бориладиган ва тўсиладиган конструкцияларнинг тўлиқ йиғиндисидан иборат бўлади;

б) йирик панелли уйсозлик корхоналарининг қувватларидан фойдаланиш коэффициенти 0,92 га етказилади.

в) йирик панелли уйсозлик салмоғи фойдаланишга топшириладиган турар-жой умумий миқдорининг 50 процентига етказилади;

г) министрлик корхоналарида олдиндан қаттиқ тортилган 225 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, шу жумладан, 35 минг кубометр арматура қилинган пишиқ сим ва ўрамлардан темир-бетон конструкциялари ва деталлари тайёрланади.

д) олдиндан қаттиқ тортилган темир-бетон конструкциялари тайёрлаш учун 2 минг тонна миқдорда стерженли, термик мустаҳкам арматура пўлати жорий этилади.

ж) турар-жой қурилишида 20 минг кубометр томга ёпиладиган плита ва 1.6 минг санитария-техника кабиналари (заводда тайёрланган ҳолда) ишлаб чиқарилади ва жорий этилади.

9. Ишларни механизациялаштириш даражасини ошириш мақсадларида қуйидаги тадбирлар амалга оширилади:

а) ер ишларини комплекс механизациялаштириш 97 процентга ва қурилиш конструкцияларини монтаж қилиш 98,5 процентга етказилади.

б) юк ортиш-тушириш ишларини ва қурилиш конструкцияларини механизациялаштириш 97.5 процентга, бўёқчилик ишларини механизациялаштириш 78 процентга, сувоқчилик ишларини механизациялаштириш 74 процентга етказилади:

в) қурилиш машиналарининг қуввати пландагига нисбатан ўртача 4.5 процент оширилади, шунинг ҳисобига камида 750 ишчи бошқа ишга ўтказилади.

10. Меҳнатни ташкил этиш, иш ҳақини ва техник нормалаштириш даражасини ошириш мақсадида қуйидаги тадбирлар амалга оширилади:

а) комплекс бригадалар сони ўртача 67 процентга етказилади:

б) қурилиш-монтаж ишларида банд бўлган бригадалардан камида 310 таси хўжалик ҳисоби асосида ишлашга кўчирилади;

в) прогрессив-рағбатлантирувчи ҳақ тўлаш системаси — аккорд ва аккорд-мукофот ҳақ тўлаш 57 процентга етказилади.

11. Белгиланган топшириқлар меҳнат унумдорлиги бўйича 0,1 процент, қурилиш таннархини камайтириш бўйича 0.23 процент ва товар маҳсулотининг бир сўмига харажатлар бўйича 0.1 процент ошириб бажарилади.

12. Моддий ресурсларни тежаш ва иқтисод қилиш асосида 1969 йилда 3 минг тонна цемент, 400 тонна металл, 2 минг кубометр ёғоч материаллари (жами олинганда), 0,6 миллион дона пишиқ ғишт тежалади.

13. Автомобиль транспортида йиллик юк ташиш плани 27 декабрга бажарилади ва белгиланган пландан ташқари 420 минг тонна қурилиш юклари ташилади, ёнилғи-мойлаш материаллари белгиланган нормадагига нисбатан 1 процент кўп тежалади.

14. Қурилиш ва корхоналарни кадрлар билан таъминлаш мақсадида 8 минг киши ўқитилади ва 15.1 минг ишчининг малакаси оширилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

1. Пудрат қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 27 декабрда бажарилади.

2. Хоразм областидаги Янгиариқ ва Янгибозор, Қорақалпоғистон АССРдаги Халқобод ва Сирдарё областидаги Бахт пахта тозалаш заводлари ҳамда Чимбой ва Бирунийда водопроводлар белгиланган муддатдан бир ой илгари ишга туширилади.

3. Пландан ташқари 4 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

4. Умумий таълим мактабларини фойдаланишга топшириш 9 ойлик плани 1 сентябрга бажарилади.

5. Болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш йиллик плани 20 декабрга бажарилади.

6. Хўжалик ташкилотларининг капитал қурилиш плани 1 декабрга бажарилади.

7. Бир йил ичида пландаги 21.0 минг квадрат метр ўрнига йирик панеллардан 35.0 минг квадрат метр турар-жой қурилади.

8. Қурилиш сифати яхшиланади. Объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

9. Қуйидагилар бўйича топшириқлар ортиғи билан бажарилади:

— ер ишларини комплекс механизациялаш бўйича 0,5 процент.

— юк ортиш-тушириш, сувоқ ва бўёқ ишларини механизациялаштириш бўйича — 2.0 процент:

10. Қурилаётган объектларнинг ишлаб чиқариш лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш 95 процент таъминланади.

11. 10.3 минг ишчига ишлаб чиқариш техника таълими. шу жумладан:

— 6 минг киши янги ихтисосларга ўргатилади: 4258 ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади, шулардан 900 кишининг малакаси курсларда ва ўқув комбинатларида оширилади.

12. Товар маҳсулоти чиқариш ва реализация қилиш йиллик плани 25 декабрга бажарилади ва пландан ташқари 250 минг сўмлик маҳсулот чиқарилади.

13. Пландан ташқари 6,0 минг кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарилади.

14. Саноатда меҳнат унумдорлиги плани 0.3 процент ошириб бажарилади. товар маҳсулотининг бир сўмига бўлган харажат пландагига нисбатан 0.2 процент камайтирилади.

15. Юк ташиш йиллик плани 25 декабрга бажарилади ва юк ташиш таннархини пландагига нисбатан 0.2 процент камайтиришга эришилади, автопаркдан фойдаланиш коэффициенти 0.61 га етказилади.

16. Йилига тахминан 700 минг сўм иқтисодий тежам берадиган рационализаторлик таклифлари жорий этилади.

а) камида 42 процент ишчилар-ишбайчиларга ҳақ тўлашда прогрессив система қўлланилади;

б) қурилиш-монтаж ишларида банд бўлган 30 бригада хўжалик ҳисоби асосида ишлашга кўчирилади;

в) ишчиларнинг ўртача 55 проценти комплекс бригадаларга жалб этилади.

17. Меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0.3 процент оширилади.

18. Асосий фондлардан рационал фойдаланилади. Унумсиз харажатлар ва исрофгарчиликлар қисқартирилади ва шулар ҳисобига қурилиш-монтаж ишлари таннархи белгиланган топшириқларга нисбатан 0.1 процент камайтирилади.

(Давоми иккинчи бетда).

Тўйтепа металл конструкциялари заводи коллективи Олмалиқ химия заводи қурилишига комплект металл конструкциялар етказиб бериш учун қизғин кураш олиб бораётир. Суратда (чапдан) металл конструкциялар ишлаб чиқариш участкасининг бошлиғи П. Заболорний, бригадир С. Аюшев ва электр пайвандчи Н. Мирзляков ўртоқларни иш устида кўриб турибсиз.

Тошкент асбобсозлик заводининг коллективи ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, беш йилликнинг тўртинчи йили дастлабки ойларидаёқ ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларни қўлга киритаётир. Корхона янги техникани жорий қилиш цехининг илғор токари Р. Кашина смена топшириқларини муттасил 120-130 процент бажариб, ўз ҳамкасбларига ибрат кўрсатмоқда. Суратда: Р. Кашина.

А. Тўраев фотолари.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Наманган химия заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари маҳсулотни реализация қилиш январь ойи планини ортириб бажаришди. Планга қўшимча анчагина маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу ерда ҳар сменада қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Корхона меҳнаткашлари икки ойлик планни бир ҳафта олдин бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

А. ҲУСАНОВ.

НУР БУЛОҒИ

Оҳангаронликлар шу ерда бунёд этилган ГРЭСни нур булоғи, деб аташади. Бу гигант станциянинг ишга тушганига ҳали кўп вақт бўлган эмас. Саккизта турбогенератор, минутига 3000 оборотда айланувчи 17 тонналик роторлар ўрнатилди. Соатига 13,5 минг кубометр сувни совутиб берувчи градирнялар қурилди. Бундай янги типдаги қурилма Ўрта Осиёда биринчи марта қўлланилаётир.

ГРЭС ишлаб чиқарган энергия билан 2 миллион замонавий квартирани, ёки Албания, Норвегия, Финляндия мамлакатларидаги барча аҳолининг хонадонларини ёритиш мумкин. Оҳангарон нурчилари энергия ҳосил қилиш январь планини муддатидан олдин бажардилар. Ҳозир улар февраль ойини ҳам шундай зафар билан якунлаш иштиёқида фидокорона меҳнат қилаётирлар.

М. ДОКТОРОВ,
П. САЛЬНИКОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

ЮКСАК УНВОН МУБОРАК, ШИФОКОРЛАР!

Совет халқи сиҳат-саломатлигини сақлаш соҳасидаги катта хизматлари учун алоҳида ўрнак кўрсатган соғлиқни сақлаш ходимларига СССР Олий Совети Президиумининг 1969 йил 4 февралдаги Фармонига биноан. **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилди. уларга **Ленин** ордени билан бирга **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилади.

Мукофотланганлар орасида қуйидагилар ҳам бор:

1. **Аҳмедова** Ҳадича — Наманган область. Поп район касалхонасининг доясн.

2. **Холмуротов** Ўразмет — Нукус шаҳридаги республика касалхонаси авиация санитариясининг борт врачи.

3. **Хўжаев** Носир Содиқович — Тошкент шаҳридаги Чкалов номли завод медицина санитария бўлимининг мудири.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Қашқадарё областининг чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Областда гўшт тайёрлаш биринчи квартал плани ортиғи билан бажарилди. Қабул пунктларига 2700 ўрнига 2816 тонна бўрдоқи гўшти топширилди. Шаҳрисабз райони бўрдоқибоқарлари давлатга 451 тонна гўшт сотиб, квартал планини 210 процент адо этдилар. Шунингдек Яккабоғ, Косон, Китоб, Камаши районларининг чорвадорлари ҳам биринчи квартал гўшт тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Областда давлатга гўшт топшириш қизғин давом этмоқда.

П. ГАДОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири

ҚЎЙЛАР ҚЎЗИЛАМОҚДА

Фарғона водийсининг энг шимолида жойлашган Янгиқўрғон районида совлиқлар барвақт қўзилай бошлади. Чўпонлар қўзи олиш мавсумига яхши ҳозирлик кўришди. Қўйхоналар пухта ремонт қилиниб иситилди, етарли ем-хашак ғамлаб қўйилди.

«Комсомолобод» колхозида қўзилатиш, айниқса муваффақиятли ўтмоқда. Илғор чўпонлардан Холмирза Ниёзбоев, Турдиш Холбоев ва Анаш Мирзаахмедов ҳар юз совлиқдан 106 тадан қўзи олишга муваффақ бўлдилар. Бу — бултургидан анча кўп. «Москва», «Партия XXII съезди», «Октябрь» колхозларининг ва бошқа хўжаликларнинг қўйбоқарлари ҳам қўзи олишда қўшниларидан қолишмаётирлар.

Расмий хабарлар

Л. И. БРЕЖНЕВ Э. ЭРБАН БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 4 февралда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми ижроия комитетининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси Миллий фронти Марказий Комитетининг раиси Э. Эрбан билан учрашди.

Л. И. Брежнев билан Э. Эрбан ўртасида бўлган суҳбат самимий, дўстона ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ФРОНТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА БЎЛДИ

ЧКП Марказий Комитети Президиуми ижроия комитетининг аъзоси, Миллий фронт Марказий Комитетининг раиси Э. Эрбан бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси Миллий фронтининг делегацияси 4 февралда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетида бўлди.

Делегацияга Чехословакия Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси В. Коуцкий ҳамроҳ бўлиб келди.

КПСС Марказий Комитетида делегация билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев учрашдилар.

Визит пайтида бўлган суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ДЎСТОНА ВИЗИТЛАР

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми ижроия комитетининг аъзоси, Миллий фронт Марказий Комитетининг Раиси Э. Эрбан бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси Миллий фронтининг делегацияси 4 февралда Совет Иттифоқи дўстлик жамиятларига, ВЦСПС, Совет хотин-қизлар комитетига, уруш ветеранлари Совет комитетига, шунингдек СССР Фанлар академияси Давлат ва ҳуқуқ институтига визит билан келди.

Ана шу ташкилотларнинг раҳбарлари билан дўстона суҳбат қилинди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН БИНОКОРЛАРИ ЛЕНИНЧА ВАХТАДА

ҚУРУВЧИЛАР ҲИММАТИ

(Боши биринчи бетда).

19. Моддий ресурслар тежаб-тергаб сарфланади, маҳаллий қурилиш материаллари ва уларнинг ўрнига ўтадиган бошқа материаллар ҳамма ерда қўлланилади. Шунинг ҳисобига йилига 1530 тонна цемент, 107 тонна металл, 530 кубометр ёғоч материаллари (жами олинганда), 3,0 миллион дона пишиқ ғишт ва 5,5 тонна лак-бўёқ материаллари тежалади.

20. Хусусий уй-жойларни фойдаланишга топшириш йиллик плани 1 октябрга бажарилади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 27 декабрга бажарилади.

2. Ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳамда саноат корхоналарининг реализация қилиш ҳажми бўйича йиллик план 25 декабрга бажарилади ва пландан ташқари 1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади.

3. Белгиланган муддатдан 20 кун илгари қуйидаги объектлар ишга туширилади: «Ташсельмаш» заводининг қуюв цехида ишлаб чиқариш қувватлари, экскаватор заводида ишлаб чиқариш қувватлари, 2-уйсозлик комбинатининг иккинчи навбати, дурадгорлик буюмлари заводининг дераза блоклари цехи ва эшик блоклари цехи, қурилиш ва йўл машиналарини ремонт қилиш, уларга техника хизмати кўрсатиш бўйича 2, 3-ишлаб чиқариш базалари, керамзит заводининг учинчи навбати, кўп профилли касалхонанинг иккинчи навбати, В. И. Ленин музейининг филиали, Фанлар академиясининг Ботаника институти, Фармацевтика институти биноларининг комплекси, Санъатшунослик институти, Тошкент политехника институти механика факультети биноларининг биринчи навбати, Ўзбекистон кўчасидаги маъмурий бино.

4. Турар-жойларни фойдаланишга топшириш юзасидан белгиланган йиллик план 25 декабрда бажарилади.

5. Мактаб биноларини фойдаланишга топшириш 9 ойлик плани 25 августда бажарилади.

6. Мактабгача болалар муассасалари ва соғлиқни сақлаш объектларини ишга тушириш йиллик плани 25 декабрга бажарилади.

7. Қурилиш сифати яхшиланади. Обьектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширилади.

8. Автотранспортда юк ташиш йиллик плани 25 декабрга бажарилади.

9. Қурилиш ва саноатда меҳнат унумдорлиги белгиланган пландагига қараганда 2 процент оширилади.

10. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи белгиланган пландагига нисбатан 0,1 процент, саноат маҳсулотининг таннархи 0,2 процент арзонлаштирилади.

11. 850 тонна металл, 4800 тонна цемент тежалади.

12. «Главташкентстрой» қурилишлари ва саноат корхоналарини малакали ишчилар билан таъминлаш учун 8600 кишига асосий касблар ўргатилади ва 5500 кишининг малакаси оширилади.

13. Қурилишда сермеҳнат ишларни комплекс механизациялаштириш даражаси ер ишларида 98,6 процентга, монтаж ишларида 99,5 процентга, бетон ишларида 94,6 процентга етказилади ва асосий қурилиш машиналарининг йиллик иш нормалари таъминланади.

14. Рационализаторлик таклифларини жорий этиш ҳисобига камида 5 миллион сўмлик иқтисодий фойда олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани ва саноат маҳсулоти чиқариш ва реализация қилиш плани 25 декабрга бажарилади.

2. Қуйидаги объектларни муддатидан илгари, 25 декабрга фойдаланишга топширишни таъминловчи монтаж ва махсус қурилиш ишларининг сифати яхшиланади: Олмалиқ аммофос заводи, Ўртаовул ва Қарши шаҳридаги гўшт комбинатлари, Тошкент ёғочсозлик комбинати ва Фарғона пойафзал фабрикаси, юбилей объектлари бўйича эса Самарқанддаги ишлар ва Тошкентдаги В. И. Ленин музейи қурилиши апрель ойида бажарилади.

3. Қурилишда меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0,1 процент ва саноатда 0,2 процент ошириб бажарилади.

4. Қурилиш-монтаж ишлари ва саноат маҳсулоти таннархи белгиланган топшириққа нисбатан 0,5 процент арзонлаштирилади.

5. 1969 йилда рационализаторлик таклифлари ва ихтироларини жорий этишдан йилига тахминан 2,4 миллион сўм тежалади.

6. Технология тараққиётини янада жадаллаштириш, илғор технология ҳамда фан-техниканинг энг янги ютуқларини жорий этиш ҳисобига қуйидаги тадбирлар амалга оширилади:

а) диаметри 40 миллиметрдан ортиқ бўлган пўлат қувурларни марказлашган тартибда механизация йўли билан тайёрлаш даражаси 53 процентга, диаметри 40 миллиметргача бўлган қувурлар тайёрлаш даражаси 71 процентга, пайвандлашнинг механизациялаштирилган хилларини жорий этиш даражаси 18 процентгача етказилади;

б) конструкциялар ва ускуналарни монтаж қилишни комплекс механизациялаш даражаси қуйидагича ортади:

темир-бетон конструкциялар — 99,2 процентгача, пўлат конструкциялар — 97,0 процентгача;

технологик ускуна — 93,01 процентгача, технологик қувур — 93 процентгача.

7. 1800 янги ишчи тайёрланади, 3125 ишчи ва 640 инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

8. Меҳнатни ташкил этиш даражасини, иш ҳақини ва техник нормалаштириш даражасини ошириш мақсадида қуйидаги тадбирлар кўрилади:

а) комплекс бригадалар сони 80 процентга етказилади;

б) меҳнатга прогрессив-рағбатлантирувчи ҳақ тўлаш (аккорд ва аккорд-мукофот) 55 процентга етказилади.

9. Халқ хўжалигида иқтисод ва тежамкорликнинг оммавий кўригига қўшилиб, йил давомида 400 минг сўмлик қора металл прокат, пўлат қувурлар ва бошқа металл материаллар тежалади.

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ» БЎЙИЧА

1. Пудрат ишлари бўйича йиллик давлат плани 25 декабрга бажарилади.

2. Комплекс механизациялаш даражаси ер ишлари бўйича 99,3 процентга, монтаж ишлари бўйича 89 процентга, бетон ишлари бўйича 91 процентга, юк ортиш-тушириш бўйича 95 процентгача етказилади.

3. Қурилишда бир ишловчи ҳисобига иш унуми пландаги 7200 сўм ўрнига 7250 сўмга етказилади.

4. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи пландагига нисбатан 0,1 процент камайтирилади.

5. 15 декабрга қадар 17,1 минг гектар янги ер ирригация-мелиорация жиҳатдан комплекс асосда тайёрланиб фойдаланишга топширилади ва йил охирига қадар пландан ташқари 1000 гектар ер ишга туширилади.

6. Турар-жойни фойдаланишга топшириш давлат плани 25 декабрга бажарилади ва пландан ташқари 10 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

7. Пландан ташқари 2992 ўринли 5 та умумий таълим мактаби фойдаланишга топширилади.

8. Пландаги 1115 ўринга 1310 ўринли мактабгача тарбия муассасалари, пландаги 1 ўринга 4 клуб, пландаги 150 ўринли ўрнига 310 ўринли касалхоналар фойдаланишга топширилади.

9. 30 декабрга қадар 184 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилади.

10. Йил охирига қадар Мирзачўлда 6 совхоз фойдаланишга топширилади.

11. Объектларни «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

12. Йиғма темир-бетон, деворбоп материаллар, сопол-дренаж қувурлар, ёғоч материаллари ва металл конструкциялар ишлаб чиқариш бўйича йиллик план муддатидан илгари, 25 декабрга бажарилади.

13. Меҳнат унумдорлиги белгиланган пландагига нисбатан 0,5 процент оширилади.

14. Чиқариладиган маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш, ихтироларни ва рационализаторлик таклифларини жорий этиш ҳисобига пландан ташқари 500 минг сўм тежалади.

15. 10 минг кубометр янги йиғма темир-бетон буюмлари, шу жумладан 3 минг кубометр кўприк конструкциялари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

«УЗГЛАВВОДСТРОЙ» БЎЙИЧА

1. Пудрат ишлари йиллик плани 25 декабрга, саноат корхоналарининг маҳсулот чиқариш ва реализация қилиш йиллик плани 24 декабрга, ўз автотранспорти билан юк ташиш йиллик плани 25 декабрга, асосий фондларни ишга тушириш йиллик плани 28 декабргача, мактабгача тарбия муассасаларини фойдаланишга топшириш йиллик плани 20 декабрга, турар-жойларни фойдаланишга топшириш йиллик плани 20 декабрга бажарилади.

2. 28 декабргача 20 минг гектардан иборат янги суғориладиган ер фойдаланишга топширилади, 40,5 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади. 110 минг гектар ернинг сизот сувлари қочирилади. 9 минг гектар ер текисланади. 150 километр масофадаги магистрал ва бошқа каналлар бетонлаштирилади.

3. Амалдаги нормаларга нисбатан цемент 0,5 процент, металл 0,7 процент, ёғоч 1,0 процент ва ёнилғи-мойлаш материаллари 1,5 процент тежалади.

4. Объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

5. Қурилишда, саноатда, автотранспортда меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0,2 процент оширилади.

6. Ер қазиш машиналари йиллик иш топшириқлари экскаватор ва скреперлар бўйича 1,0 процент, бульдозерлар бўйича 2,0 процент, ошириб бажарилади.

7. Қурилиш-монтаж ишлари, товар маҳсулоти ва автотранспортда юк ташиш таннархи белгиланган топшириққа нисбатан ўрта ҳисобда 0,2 процент арзонлаштирилади.

8. Камида 300 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади. Шунинг ҳисобига йилига тахминан 500 минг сўм тежалади.

9. Корхоналарда 2100 янги малакали ишчи тайёрланади ва 1100 ишчининг малакаси оширилади.

10. Қуйидагилар фойдаланишга топширилади:

— Катта Андижон канали — 5 декабрга.

— 34,8 километр узунликдаги Кичик Жилвон канали — 25 декабрга.

— Учқўрғон ГЭСининг юқори, бьефидан сув оладиган сўл соҳилдаги канал (Маданият насос станцияси билан бирга) — 25 декабрга.

— Шеробод каналининг бетонлаштирилган шохобчаси ва 6 та тўсиқ иншоотлари қурилиши 25 декабргача. Бу билан Сурхондарё областида умумий майдони чамаси 30 минг гектарни ташкил этадиган 5, 6 ва 7-совхозларнинг ерларига сув чиқарилади.

11. Ўз ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш мақсадида қувватлар йиғма темир-бетон бўйича 25 декабргача 25 минг кубометр, норуда материаллар бўйича 20 декабрга қадар 150 минг кубометр оширилади. Андижон сув омбори қурилишида бетон заводи белгиланган муддатдан 20 кун илгари фойдаланишга топширилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

1. Пудрат ишлари йиллик плани 25 декабрга бажарилади.

2. 3,3 минг гектар янги ер тайёрланади. 19,1 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади. Эскидан шудгорлаб келинаётган ерлардан 36,4 минг гектари текисланади; 20 километр канал бетонлаштирилади.

3. Қурилишда меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича топшириқ 0,5 процент ортиғи билан бажарилади.

4. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи план топшириғига нисбатан 0,3 процент арзонлаштирилади.

5. Механизациялаштирилган ер ишлари йиллик плани 20 декабрга бажарилади.

6. Ер қазиш механизмлари қувватининг йиллик ишлаб чиқариш топшириқлари экскаваторлар бўйича 1,5 процент, бульдозерлар бўйича 1,0 процент, землесослар бўйича 1,0 процент ошириб бажарилади.

7. Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича йиллик план 25 декабрга бажарилади ва пландан ташқари 103 минг сўмлик товар маҳсулоти берилади.

8. Ўз автотранспортида юк ташиш йиллик плани 20 декабрда бажарилади.

«УЗКОЛХОЗСТРОЙ» БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари плани 26 декабрда бажарилади.

2. Колхоз индустрияси корхоналарининг саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш плани 20 декабрга бажарилади.

3. Пландан ташқари 3235 квадрат метр турар-жой ва мактабларда 2120 ўрин фойдаланишга топширилади.

4. Объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

5. Пландан ташқари 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

6. Меҳнат унумдорлиги даражаси пландагига нисбатан 0,2 процент оширилади.

7. 1970 йилда ишчиларни комплекс бригадаларга кўчириш даражаси 1969 йилда бажарилади ва ишчиларнинг 40 процентига аккорд-мукофот йўли билан ҳақ тўланади.

8. Корхоналарда ўқувчи ва колхозчилар ҳисобидан 3386 янги ишчи тайёрланади ва 2494 инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

9. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи сметадагига нисбатан 6 процент, саноат маҳсулотининг таннархи 0,5 процент арзонлаштирилади.

10. Ер ишларини механизациялаштириш даражаси 90 процентгача, темир-бетон конструкцияларини монтаж қилиш даражаси 98 процент, юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаштириш даражаси 75 процент, бетон ва қоришма тайёрлашни механизациялаштириш даражаси 76 процент, сувоқ ишларини механизациялаштириш даражаси 25 процентга етказилади.

11. Қурилиш материалларидан рационал фойдаланиш ҳисобига 63,0 тонна металл-прокат, 510 тонна цемент, 2 миллион дона ғишт, 450 кубометр ёғоч материаллари тежалади.

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» ТРЕСТИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 22 декабрда бажарилади.

2. Меҳнат унумдорлиги план топшириғига нисбатан 1 процент оширилади.

3. Қурилиш-монтаж ишлари таннархи пландагига нисбатан 0,1 процент арзонлаштирилади.

4. 500 минг сўм иқтисодий фойда берадиган рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади.

5. 25 декабрга қадар 20,1 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

6. 800 тонна цемент, 250 тонна металл-прокат, 1000 кубометр ёғоч материаллари тежалади.

7. 1100 етакчи касб эгалари бўлган ишчи тайёрланади ва ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда 600 ишчининг, 200 инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

8. Қуйидагилар муддатидан илгари фойдаланишга топширилади:

— иситиш мавсуми бошлангунга қадар Тошкент ТЭЦида 100 г/к қувватга эга бўлган сувни химиявий усулда тозалагич билан бирга 12-теплофикация қозони;

— иситиш мавсуми бошлангунга қадар Тошкент шаҳрини иссиқлик билан таъминлаш учун 150 г/к соат қувватга эга бўлган 4 километрли магистрал иссиқлик тармоқлари ва қозонхонани қуриб битказиш;

— 25 декабрга қадар Тошкент шаҳрини сув билан таъминлаш учун 300 минг кубометр тоза сув сиғадиган Қодирия сув сақлаш комплекси иншоотини битказиш.

9. Аксакатда 100 минг кубометр маҳсулот тайёрловчи керамзит заводини IV кварталда фойдаланишга топшириш.

10. Ғазалкент темир-бетон буюмлари заводининг қувватини 50 минг кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарадиган қилиб кенгайтириш.

11. 1970 йилда Чорвоқ ГЭСида икки агрегатни ишга тушириш учун тўғонга 2,5 миллион кубометр чақиртош, 1 миллион квадрат метр суглинка ва кўчма зона ётқизилади. ГЭС биносига 20 минг кубометр бетон ётқизилади, 2 минг тонна металл конструкция монтаж қилинади, турбинали водоводлар бўйича 3 минг тонна металл қоплама монтаж қилинади.

Сув омбори ҳавзасини ўз вақтида тайёрлаб қўйиш мақсадида сув босган зоналардан совхоз ишчиларини кўчириб келиш учун турар-жой биноларини муддатидан 20 кун илгари фойдаланишга топширилади.

12. Сирдарё ГРЭСи қурилишида 10 минг квадрат метр шинам уй-жой, 960 ўринли мактаб, қишки клуб, 140 ўринли болалар боғча-яслиси фойдаланишга топширилади, саноат қурилиши бўйича ГРЭС асосий корпусининг каркасини монтаж қилишга киришилади.

«СРЕДАЗЭЛЕКТРОСЕТЬСТРОЙ» ТРЕСТИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 22 декабрда бажарилади, меҳнат унумдорлиги бўйича белгиланган топшириқ 4 процент ошириб бажарилади.

2. Ялпи маҳсулот чиқариш бўйича йиллик план 15 декабрда бажарилади.

3. Қуйидаги объектлар муддатидан илгари ишга туширилади:

«Главная» — Чопонота 110 киловольтли электр ўтказиш линияси — 10 августгача.

Дулдул-Урганч 110 киловольтли электр ўтказиш линияси — 22 декабргача.

4. Рационализаторлик таклифларини жорий этиш ҳисобига йилига тахминан 500 минг сўм тежалади.

5. 10 августга қадар Товоқсой посёлкасида 4,0 минг тонна металл конструкциялар ишлаб чиқарадиган цех ишга туширилади.

6. Камида 100 киши ўриндошлик касблари — электр линиячи-механизаторлик касбларига ўргатилади ва 5 та комплекс бригада тузилади.

НАВОИЙ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари ҳамда товар маҳсулоти чиқариш ва реализация қилиш йиллик планлари 25 декабрда бажарилади.

2. Барча қурилиш машиналари ва механизмларининг директив иш нормалари 2 процент ошириб бажарилади.

3. IV кварталда Навоий ГРЭСида 160 минг киловольт энергия ҳосил қиладиган 9-турбогенератор ва соатига 500 тонна буғ ҳосил қиладиган 9-қозон агрегати ишга туширилади.

4. Навоий химия комбинати, паррандачилик фабрикаси ва ун комбинатида қувватлар белгиланган муддатдан 25 кун илгари ишга туширилади.

«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ» ТРЕСТИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 25 декабрда бажарилади. Шу муддатда ишлаб чиқариш корхоналари комбинати, ремонт прокат базасининг маҳсулот чиқариш ва реализация қилиш бўйича йиллик плани, шунингдек, трестнинг вақтинча эксплуатация бўлими ва автотранспорт базасининг юк ташиш плани бажарилади.

2. 25 декабрга 11,1 минг квадрат метр турар-жой, шу жумладан I кварталда 3701 квадрат метр, II кварталда 2442 квадрат метр, III кварталда 2500 квадрат метр, IV кварталда 2457 квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

3. Қуйидагилар доимий фойдаланиш учун топширилади:

а) Тошкентда сунъий каток — шу йилнинг биринчи ярмида;

б) Тошкентда темир йўл касалхонасининг терапевтика корпуси — декабрь ойида;

в) Сергели темир-бетон конструкциялари заводининг 4-кўприк конструкциялари полигони — ноябрь ойида;

г) «Сельхозтехника» учун 24 минг тонна минерал ўғит сақланадиган омборлар — июль-декабрь ойларида.

4. 350 тонна цемент, 50 тонна металл, 300 кубометр ёғоч материаллари тежалади.

5. Ҳамма объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширилади.

6. Тасдиқ этилган Техника-иқтисодий кўрсаткичлар қуйидагича ошириб бажарилади:

а) қурилиш-монтаж ишлари таннархи 0,1 процент камайтирилади;

б) меҳнат унуми қурилишда бир ишчи ҳисобига 0,2 процент, саноатда 0,5 процент ортади;

в) экскаваторлар бўйича директив иш нормалари — 2 процент, бульдозерлар бўйича 2,1 процент.

7. Шу йили қурилишда банд бўлган жами ишчиларнинг камида 60 проценти комплекс бригадаларга уюштирилади, ишбай ҳақ олувчи ишчиларнинг камида 30 процентига кунбай мукофот системаси асосида ҳақ тўланади.

«САМАРҚАНДТРАНССТРОЙ» БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани асосий пудрат ишлари бўйича ҳам, трестнинг ўз кучи билан ҳам 25 декабрга бажарилади. Объектлар фақат «аъло» ва «яхши» баҳо билан фойдаланишга топширилади.

2. Меҳнат унумдорлиги планлаштирилган даражага нисбатан 0,5 процент оширилади.

3. Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига йилига 180 минг сўм иқтисодий фойда олинади ва қурилиш-монтаж ишларининг таннархи пландагига нисбатан 0,2 процент камайтирилади.

4. Самарқанд—Қарши темир йўл линияси бўйича қурилиш-монтаж ишлари плани 500 минг сўм ошириб бажарилади.

5. Турар-жойларни фойдаланишга топшириш йиллик плани муддатидан илгари бажарилади — шундан 9306 квадрат метри 25 декабргача фойдаланишга топширилади.

6. Граждан-Ҳаво Флоти Самарқанд объектлари қурилиши бўйича йиллик план ошириб бажарилади, август ойида аэровокзал ва II кварталда меҳмонхона фойдаланишга топширилади.

«СОЮЗУЗБЕКГАЗПРОМ» ТРЕСТИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик ҳажми 25 декабрга бажарилади.

2. 928 километр узунликда газ шохобчалари муддатидан илгари, 25 декабргача қурилиб топширилади.

3. Қишлоқ жойларда 102 минг хонадон 25 декабргача табиий ва суюқ газ билан таъминланади.

4. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига инфрақизил нурланиш горелкалари жорий этилади.

5. Полиэтилен қувурлардан экспериментал газ қувури қурилиши ўзлаштирилади.

6. Аҳолига ва қишлоқ хўжалиги корхоналарига 13 минг тонна суюқ газ реализация қилинади.

7. Ер остида кўмирларни газлаштириш йўли билан газ чиқариш бўйича саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш плани 15 декабргача 1 миллион кубометр ҳажмида бажарилади.

8. Қуйидаги қурилишлар битказилади:

а) Сирдарёдаги суюқ газ тармоқ базасининг биринчи навбати — IV кварталда;

б) Янгиер, Андижон, Коғон ва Урганч шаҳарларида қувурларни тозалайдиган ва изоляция қиладиган поток линиялар.

9. Ишлар таннархи пландагига нисбатан қуйидагича камайтирилади:

а) қурилиш-монтаж ишлари таннархи — 0,3 процент;

б) ҳар бир тонна суюқ газни реализация қилиш бўйича — 0,5 процент;

в) ер остида кўмирни газлаштириш йўли билан ҳар минг кубометр газ чиқариш бўйича 0,7 процент.

10. Қурилиш-монтаж ишларида меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 1 процент оширилади.

11. 280 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади ва шу йўл билан йилига 115 минг сўмлик иқтисодий фойда олинади.

12. Қуйидагиларнинг малакаси оширилади:

а) 30 инженер-техник ходим;

б) 175 ишчи (камида 1 разрядга);

в) 215 киши иккинчи касбга ўргатилади.

«СРЕДАЗНЕФТЕГАЗСТРОЙ» ТРЕСТИ БЎЙИЧА

1. Қурилиш-монтаж ишлари давлат плани 25 декабрга бажарилади.

2. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи топшириқдагига нисбатан 0,5 процент камайтирилади.

3. Ходимларнинг меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0,7 процент оширилади.

4. Ўрта Осиё — Марказ газ қувурининг 225 километр узунликдаги иккинчи навбати ишга туширилади.

5. Сирдарёдаги суюқ газ тармоқ базаси қурилиши 25 декабрга тугалланади.

6. 25 декабрга қадар 11190 квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

7. Хива шаҳрида II кварталда болалар боғчаси ва Тошкент шаҳрида IV кварталда болалар боғчаси фойдаланишга топширилади.

8. Автомобиль транспортида юк ташиш плани 20 декабрга бажарилади.

9. Автомобилда юк ташиш таннархи топшириқдагига нисбатан 0,5 процент камайтирилади.

10. Автомобиль транспорти ходимларининг меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 6 процент оширилади.

11. Камида 300 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади ва шунинг ҳисобига йилига тахминан 125 минг сўмлик иқтисодий фойда олинади.

12. Ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш плани 15 декабрга бажарилади:

— 125 кишидан иборат янги ишчи кадр тайёрланади;

— 210 кишининг малакаси оширилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

1. Маҳсулот чиқариш ва реализация қилиш бўйича йиллик план 29 декабрга бажарилади ва пландан ташқари 900 минг сўмлик материал ва буюмлар тайёрланади.

2. Пландан ташқари қуйидаги қурилиш материаллари ишлаб чиқарилади: цемент — 13 минг тонна, асбо қувурлар — 5 шартли километр, оҳак — 3 минг тонна, гипс — 1 минг тонна, дераза ойнаси — 10 минг квадрат метр, шиша тола — 2 минг кубометр, минерал пахта — 2,1 минг кубометр, тўсиқ учун ишлатиладиган гипс плиталар — 10 минг квадрат метр, мармар плиталар — 500 квадрат метр, гранит плиталар — 400 квадрат метр, мармар блоклар — 200 кубометр, гранит блоклар — 300 кубометр, мойкалар — 500 дона, раковиналар — 1000 дона, мармар парчалари — 10 минг тонна.

3. Маҳсулотни реализация қилишни кўпайтириш ва таннархини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 100 минг сўм фойда олинади.

4. Меҳнат унумдорлиги 1968 йилдагига нисбатан 5 процент оширилади.

5. Янги техника ва технологияни жорий этиш юзасидан қуйидаги тадбирлар амалга оширилади:

— ғишт заводларида 10 автомат-тахлагич ўрнатилади ва ўзлаштирилади;

— 5 та ғишт заводида доира шаклидаги печларга ғиштни пакетлаб жойлаштириш жорий этилади. Ғиштнинг сифати яхшиланади.

— Бекобод цемент комбинатида цементни темир йўл вагонларига ортаётганда уни тарозида ўлчаш процесси автоматлаштирилади;

— Бекобод цемент комбинатида газоходда чангнинг тўпланишини назорат қилиш автоматлаштирилади;

— Аркутой карьерида мармар блоклар кўчириб олиш учун арқон арралар жорий этилади;

— Жиззах оҳак заводида шахта усулидаги оҳак печлари оҳакни механизация ёрдамида юклайдиган ва туширадиган газ ёқилғисига кўчирилади.

6. Маҳсулотнинг янги хилларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади: Келес 7- ғишт заводлари бошқармасидаги еттита тешикли блок; Тошкент тажриба заводида павелит; Тошкент 3- ғишт заводлари бошқармасида 2 миллион дона пардозбоп ғишт, Янгийўл 8- ғишт заводлари бошқармасида 3 миллион дона ғишт, Чирчиқ 9- ғишт заводлари бошқармасида 2 миллион дона ғишт; Оҳангарон қурилиш материаллари комбинатида пенополистироль ва пластмассалардан ҳар хил буюмлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

7. 750 рационализаторлик таклифи жорий этилиб, шулар ҳисобига йилига тахминан 500 минг сўм иқтисодий фойда олинади.

8. 445 инженер-техник ходим ва 2450 ишчининг малакаси оширилади, 1600 янги ишчи тайёрланади;

«Оргтехстройматериали»га қарашли СКТБ методик группаси базасида корхона ходимлари тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш учун ўқув комбинати ташкил этилади.

ЛОЙИҲАЛАШ ТАШКИЛОТЛАРИ БЎЙИЧА

1. Лойиҳалаш-қидирув ишлари йиллик плани 25 декабрга бажарилади.

2. 1970 йилги қурилиш объектларини ишчи техника ҳужжатлари билан 20 августгача таъминланади.

3. Расчёт-ҳисоблаш ва графика ишларини механизациялаштириш ҳисобига лойиҳалашдаги меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0,7 процент оширилади.

4. Лойиҳалаш-қидирув ишларининг таннархи пландагига нисбатан 0,3 процент камайтирилади. Саноат корхоналари лойиҳаларига янги техника, ишлаб чиқаришни комплекс автоматлаштириш ва механизациялаштириш, иқтисодий жиҳатдан самарали янги қурилиш конструкциялари ва материаллари жорий этилади, цехлар ва корхоналарнинг лойиҳаларини ишлаб чиқишдаги иқтисодий самарадорлик юксак даражада бўлишига эришилади.

5. Чиқариладиган лойиҳалаш-смета ҳужжатларининг сифатини яхшилаш йўли билан рекламацияга ва экспертиза мулоҳазалари билан қўшимча тузатиш ҳолларига барҳам берилади.

6. Янги қурилаётган саноат корхоналарини лойиҳалаштиришда типовой ва такрор қўлланиладиган лойиҳалардан фойдаланишни 60 процентга етказилади.

* * *

Бинокорлик материаллари саноати корхоналари, қурилиш индустрияси ва лойиҳалаш ташкилотларининг қурувчилари, монтажчилари, ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдириб, бутун куч-ғайратларини зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сарфлайдилар ва шу тариқа мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш ишига муносиб ҳисса қўшадилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ҚУРИЛИШ, МОНТАЖ, ЛОЙИҲАЛАШ ТАШКИЛОТЛАРИ ҲАМДА БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ ВА ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШЛАРИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ЯХОБ БЕРИНГ, ШЎР ЮВИНГ

Мутахассис маслаҳати

Республикамиздаги суғориладиган майдонларнинг кўпчилигида ер ости сувлари 4-5 метрдан чуқурроқда жойлашган. Унинг нами тупроқнинг устки қатламларига кўтарила олмайди. Ана шу жойларда айниқса пахтадан мўл ҳосил олишда бошқа агротехника тадбирлари билан бир қаторда яхоб катта роль ўйнайди. Чунки тупроқда нам қанча кўп тўпланса, чигитни эрта муддатларда ва соғлом ундириб олиш шунча қулай бўлади. Бу эса пахта тезроқ пишиши ва унинг сифати яхши бўлишининг асосий гаровидир.

Шуни унутмаслик керакки, агар яхоб берилмаса, чигит экиладиган даврга бориб тупроқнинг устки қатлами жуда камнам бўлиб қолади. Чигит худди ана шу қатламга экилади ва нам етишмаслиги сабабли унинг униб чиқиши қийинлашади. Натижада чигит суви беришга тўғри келади. Бу ҳол, биринчидан, уругни ундириб олиш муддати кечикишига, иккинчидан, ортиқча оворагарчиликка ва қўшимча меҳнат сарфига сабаб бўлади. Бундан ташқари, чигит суви берилганда тупроқ қатламидаги ҳарорат пасайиб кетади, тупроқ зичлашиб, берч бўлиб қолади.

Лекин юқорида айтилганлар истисносиз барча экин майдонларига яхоб бериш керак деган маънони билдирмайди. Масалан, тошлоқ ерларга яхоб бериш тавсия этилмайди. Бундай ерларни тупроқнинг етилиш муддатини ҳисобга олиб экиш кампаниясини бошлаш олдидан суғориш зарур.

Маълумки, республикамиздаги экин майдонларининг каттагина қисми шўрланган. Ана шу майдонларда тупроқнинг шўрини ювмасдан экинлардан, хусусан пахтадан мўл ҳосил олиб бўлмайди. Шўрланган ерлар тўрт гуруҳга, яъни кам, ўрта, кучли даражада шўрланган ва шўрхок ерларга бўлинади. Кам даражада шўрланган ерларда тупроқ таркибидаги зарарли тузларнинг умумий миқдори тупроқнинг вазнига нисбатан 0.3 процентдан 1 процентгача, ўрта даражада шўрланган ерларда 1-2 процент, кучли даражада шўрланган ерларда 2-3 процент, шўрхок ерларда 3 процент ва ундан кўпроқ бўлади.

Ерни тупроқ таркибидаги зарарли тузлар йўқолгунча ювиш керак. Агар шўр чала ювилса ва тупроқ таркибидаги тузлар тўла йўқотилмаса, кўчат ола бўлиб қолади. Бу ҳол ҳосилнинг камайишига сабаб бўлади.

Шўр ювишнинг бир неча усуллари ва уларнинг ҳаммаси учун умумий бўлган шартлари бор. Чунончи, шўри ювиладиган майдонлар яхшилаб текисланиши, олдин ҳайдаб шудгор қилиниши, шўр ювиш қишда унчалик совуқ бўлмаган вақтда ўтказилиши керак. Тупроқ шўрини ювишнинг карталарни полларга бўлиб, сувга бостириб суғориш, агар муваққат зовурлар мавжуд бўлса, карталарнинг ўзини сувга бостириб суғориш ва ён томонга суриб ювиш усуллари бор.

Биринчи усул билан шўр ювганда полларга сувни кўллатиб қўйилади. Бунда сувнинг қалинлиги қанча кўп бўлса, шўр шунча яхшироқ ювилиб, пастки чуқурроқ қатламларга тушади. Устки қатламлардаги тузнинг ювилиб пастга тушиш чегараси ер ости сувларининг қандай чуқурликда жойлашганлигига боғлиқдир. Ер ости сувлари қанча чуқур жойлашган бўлса зарарли тузлар ҳам шунча чуқурроқ қатламга ювилиб тушади. Бу усулни асосан кучли даражада шўрланмаган ерларда қўлланиш тавсия этилади. Чунки бу усул билан шўр ювилганда тупроқ қатламларидаги тузларнинг умумий запаси камаймайди, балки фақат юқори қатламдаги тузлар пастки қатламларга чўкади, холос. Ана шундай майдонларда ёз кунлари тупроқнинг юқори қатламидаги сувнинг буғланиши кучайиши билан пастки қатламдаги тузлар яна юқори қатламларга кўтарилади. Кам шўрланган ерларда эса бу ҳол бир-икки йил, айрим жойларда эса уч йилдан кейин содир бўлади. Кучли даражада шўрланган ерларда қайта шўрланиш ёзнинг ярмига бориб экинларни бўға бошлайди. Шундай қилиб, бу усул билан ювилган шўр қайтарилиш характерига эгадир.

Шўр ювишнинг иккинчи усули биринчи усулдан унчалик кўп фарқ қилмайди. Бу усул ҳам карталарни сувга кўллатиб бостиришга асосланган. Лекин сувнинг тупроқ орқали сизиб ўтишини тезлаштириш мақсадида тупроқнинг оғир-енгиллигига қараб оралиғи 30—50 метрдан иборат муваққат зовурлар олинади. Зовурлар тракторга тиркалган махсус канавокапателлар ёрдамида қазилиб, уларнинг чуқурлиги 80—100 сантиметр бўлади. Бу усул биринчи усулга қараганда анча самарали бўлиб, тупроқдаги зарарли тузларнинг анча қисмини ювилаётган майдондан ташқарига чиқариб юбориш имконини беради.

Аммо шуни айтиш керакки, бу усулнинг ҳам ўзига хос нуқсонлари бор. Бу усул билан ювилган ерлар шўрдан бир текис тозаланмайди. Чунки зовур яқинидаги ерларда сувнинг тупроқ орқали сизиши кучли, икки зовур оралиғининг марказий қисмида эса жуда суст бўлади. Агар ҳамма ерни шўрдан бир текис тозалашга ҳаракат қилинса, зовур яқинидаги участкаларга қўйилган сув бекорга сарф бўлади.

Юқорида айтилган икки усулнинг нуқсонларини ҳисобга олиб, Ўзбекистон тупроқшунослик илмий-текшириш институтида шўрни ён томонга суриб ювиш усули ишлаб чиқилди. Бу усулнинг афзаллиги шундаки, сув анча тежалади, тупроқнинг 4-5 метрлик қатлами туздан тозаланади, шўри ювилаётган майдон зарарли тузлардан бир текис тозаланади ва асрлар бўйи йиғилган тузлар запаси экин майдонидан ташқарига чиқариб юборилади. Натижада ҳар йил шўр ювишдек машаққатли ишдан қутулиш имконияти вужудга келади. Бу усулни асосан кучли шўрланган қўриқ ва бўз ерларда қўлланиш тавсия этилади.

Шўрни ён томонга суриб ювиш учун сув қўйиладиган картада муваққат зовурлар қазилади. Зовурларнинг оралиғидаги масофа тупроқнинг сув ўтказиш хусусиятига қараб ҳар хил бўлиши мумкин. Мирзачўлнинг жанубий қисмида ва Шўрўзак массивидаги ерларда зовурлар оралиғи 30—40 метр бўлиши мақсадга мувофиқдир. Ана шу ерлар тупроғининг бир кеча-кундуздаги сув ўтказиш коэффициенти 0.5 метрдан ошмайди. Муваққат зовурлар канавокапатель билан 80—100 сантиметр чуқурликда қазилади. Икки зовур оралиғидаги ернинг ўртасида бири иккинчисидан 5—10 метр нарида жойлашган уват олинади. Шўрни ён томонга суриб ювиш усули икки жараёндан иборат: аввал икки муваққат зовур оралиғидаги майдоннинг ҳаммаси сувга бостирилиб, 10—15 кун мобайнида шу ҳолда сақланади. Бу тузни чўктириш жараёни бўлиб, одатдаги шўр ювиш усулидан фарқ қилмайди, яъни устки қатламдаги тузни пастки қатламга ювиб туширади. Иккинчи суриб чиқариш жараёнида чўктирилган тузлар тупроқнинг ичидан ён томонга чиқариб юборилади. Бу жараён давомида тупроқнинг 4—5 метрлик қатламидаги қарийб ҳамма тузлар билан бир қаторда, ер остидаги шўр сувнинг устки қатлами ҳам сиқиб чиқарилади ва унинг ўрнини чучук сув эгаллайди. Бу усулда қўйилган сув тупроқнинг сув ўтказиш хусусиятига қараб бир ярим ойдан уч ойгача, яъни зовурларга суриб чиқарилаётган сув бутунлай чучуклашгунча камайтирмай ушлаб турилади. Бу жараённи амалга оширганда сув фақат икки зовур оралиғидаги ернинг марказий қисмида сақланади, холос.

Шўрни ён томонга суриб ювиш усулини йилнинг ҳамма фаслида ҳам қўлланаверишн мумкин. Бу усулнинг яна бир афзаллиги шундаки, уни амалга ошириш одатдаги усулларга қараганда анча қулай. Чунки бу усул билан шўр ювганда қўл кучи билан бажариладиган ишнинг ҳажми уч марта камаяди. Шундай қилиб, бу усул ҳозирги вақтда шўр ювишда маълум бўлган усуллар ичида энг самаралисидир.

Ҳозирги вақтда ҳамма хўжаликлар тупроқ карталари билан таъминланган. Бу карталарда колхоз ва совхозлар экин майдонларининг шўрланиш даражаси аниқ кўрсатилган. Хўжаликларнинг раҳбарлари ва агрономлари ана шу карталар асосида қайси майдонларга яхоб бериш ва қаерда шўр ювишни ҳамда уни қайси усул билан амалга оширишни тўғри планлаштиришлари мумкин. Шўр қайси усул билан ювилмасин, бу иш сифатли амалга оширилиши зарур.

О. КОМИЛОВ,
биология фанлари кандидати.

СПОРТ янгиликлари

ТОШКЕНТЛИК САМБОЧИЛАР ЮТУҒИ

Тошкентда 2 кун давом этган самбо кураши мусобақасига Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон спортчилари қатнашди. Умумкоманда ҳисобида тошкентликлар ғалаба қозондилар, олмаоталиклар иккинчи, туркманистонликлар учинчи ўринни эгаллашди.

Шахсий биринчиликда ўз вазнларига қараб ашхободлик В. Шунгутов, урганчлик Р. Йўлдошев ва тошкентлик А. Рўзиқулов, С. Алимов, А. Филин, Р. Муҳамедов, И. Бадалов, Ф. Радионов, С. Родимкинлар биринчи ўринни олдилар.

ҒАЛАБА БИЛАН ҚАЙТДИЛАР

Ашхобод шаҳрида ўтказилган II лига «А» класси бўйича СССР биринчилиги мусобақасида (Iтур) тошкентлик волейболчи аёллар командаси 7 кун давом этган кескин курашда Ереван, Тбилиси, Фрунзе, Краснодар, Олмаота, Душанба шаҳар командаларини 3:0 ва ашхободликларни 3:1 ҳисоби билан ютди. 7 имкониятдан 7 очко тўплаган тошкентлик волейболчилар биринчи турда биринчи ўринни олдилар.

Энди улар шу ойда ўтказиладиган иккинчи тур мусобақасида яна 8 команда билан учрашадилар.

УЧИНЧИ ЎРИНДА

СССР биринчилиги учун ўтказилган I тур баскетбол мусобақасида Тошкент «Буревестник» командасининг спортчилари Москва «Локомотив»чиларини 88:67, Қозон «Буревестник»чиларини 79:70, таганрогликларни 96:81 ҳисоби билан ютдилар.

Свердлов «Уралмаш» командасига 78:79, Минск «Буревестник» командасига 60:79 ҳисоби билан ютқаздилар. Шундай қилиб, тошкентликлар 3-ўринни эгалладилар.

ШАРАФЛИ УНВОН

Ўзбекистон Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети Тошкент «Динамо» спорт жамиятининг самбо кураши тренери А. Прутуга, Тошкент «Спартак» спорт жамиятининг волейбол бўйича тренери А. Н. Израиловга ва Навоий шаҳар «Зарафшон» футбол командаси тренери В. А. Криленкога «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер» унвони берди.

ТАРИХ ЎҚИТУВЧИЛАРИ СЕМИНАРИ

М. В. Ломоносов номли Москва Давлат университети ҳузуридаги шарқ тиллари институтида етти кун мобайнида Осиё ва Африка мамлакатлари тарихи ўқитувчиларининг Бутуниттифоқ семинари бўлиб ўтди. Семинар 4 февралда ўз ишини тамомлади.

Шарқ тиллари институтининг проректори профессор М. Ф. Юрьев ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: семинар ўқитувчиларнинг малакасини ошириш мақсадида чақирилган бўлиб, Осиё ва Африка мамлакатларининг ҳозирги замон социал-иқтисодий ва сиёсий проблемаларига бағишланган эди. Семинарда университетлар ва педагогика институтларининг 150 га яқин ўқитувчиси қатнашди. Тингловчиларга атоқли совет шарқшунос олимлари лекция ўқидилар.

(ТАСС).

ЧЕВАРЛАР АҲДИ

Мирзачўлда энг ёш Зомин райпром комбинатининг чеварлари турли тўнлар тикиб чиқара бошлади. Бу ерда тўн тикиш биринчи марта ўзлаштирилди. Моҳир чеварлар тиккан тўнлар ҳар кимга ҳам ёқади. Шу йилнинг ўзидагина комбинатда 5 мингга яқин тўн тикиб чиқарилди.

Ҳозир Зоминда миллий бадиий буюмлар фабрикасининг янги икки қаватли биноси қурила бошлади. У келаси йили ишга тушади.

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг сабзавоткорлари помидор ва бодринг кўчати ўтқазиш учун хўжалик теплицасида ўн мингтадан зиёд чиринди тувакчалари тайёрладилар. Суратда: сабзавоткор Мубор Тошхўжаева тувакчалар тайёрлаяпти.

Ҳ. Ҳайитмуҳаммедов фотоси, (ЎзТАГ).

РЕМОНТЧИЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи 1968 йил сўнгги кварталининг якунларига мувофиқ «Узсельхозтехника» бирлашмаси Бухоро район коллективига берилди.

Қўқон ремонт заводи ҳамда Охунбобоев районлараро савдо базасининг коллективлари «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси, СССР Министрлар Совети ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлов ходимлари ишчи ва хизматчилари марказий касаба союзининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

МУҲИМ ТАДБИРЛАР

Лалмикор ерларни бир метр қалинликдаги қор босиб ётибди. Бу ерларда ҳам қаҳратон совуқ. Кузда экилган буғдой билан арпа бундай мисли кўрилмаган совуққа қандай бардош бермоқда? Республикадаги ғаллакор колхоз ва совхозларнинг мутахассислари буни текшириб кўргани лалмикор ерларга келишди.

Каттақўрғон, Ғаллаорол ва бошқа ғаллакор районлардаги ихтисослаштирилган йирик хўжаликларда ўтказилган шундай анализлар кузги ғалла экинлари қаҳрамон қишга дурусг чидам бераётганлигини кўрсатмоқда.

УЗОҚ ЙИЛЛАР ШОҲИДИ

Ўқитувчилар хонасида диванга суяниб ўтирган, сочлари худди қордай оппоқ, чеҳрасидан узоқ ҳаёт йўлини босиб ўтганлиги сезилиб турган кишига муаллимлар мурожаат қилишди:

— Барат ака, орамизда энг кексамиз сиз экансиз. Қани айтингчи, Тошкентда бу йилдагидек қор кўп ёғиб, қаҳратон совуқ бўлганини эслайсизми?

Етмиш қишни кўрган, ўзининг ҳалол меҳнати, камтарлиги, ширин муомаласи билан кўпчиликнинг ҳурматини қозонган Барат Сиддиқов бир дақиқа ўйга толгач, ўзига хос босиқ овоз билан жавоб берарди:

— Совуқ ҳарорати жиҳатидан бундай қиш бўлганини эслай олмайман-у, лекин бошқа томондан меҳнаткаш омма учун шафқатсиз бўлган кўп қишларни кўрганман, дея сўзини давом эттирди — Фарғона водийсида Советларнинг Қизил байроғи ҳилпираб турса-да, муштумзўр бойлар, руҳонийлар омма орасида Советларга қарши ҳар хил иғволар тарқатиб, қўпорувчилик ишларини олиб борар, чекка қишлоқларда эса босмачи галалари изғиб юрарди.

Отам Фарғонанинг Санг қишлоғидан бўлиб, олтита ўғилнинг кенжатойи мен эдим. Қўқоннинг Ғалчасой гузаридаги жадид мактаби (Муҳаммаджонов деган татар домласи томонидан очилган)да ўқиб юриб, отам пул топиб беролмагач, 2-синфдан кетиб қолдим ва 1918 йилгача бойларникида батрак бўлиб ишладим. Октябрь қуёши ўз нурларини Фарғона ерларига ҳам сочгач, Қаландархонада очилган 1-болалар уйида тарбияландим ва ўқидим. Мени Қўқон шаҳар «Ёшлар союзи» президиумининг аъзоси қилиб сайлашди. 1919 йилда Тошкентга — Ўзинпрос (Ўзбекистон маориф институти)га ўқишга келдим. Ўқишни битиргач, мени қишлоқларда мактаблар очиш, ўқитувчилар тайёрлаш учун юборишди. Поп, Чуст ва Сангда мактаблар очдим. Ўз уйимда ўқитиш ҳисобига 15 та муаллим тайёрладим. Улардан Йўлдошхўжа Сулаймонов, Саид Қосимов, Мамажон Бойматовлар ҳозир пенсионер.

Қаҳратон қиш кунларидан бири эди. Икки босмачи йигит уйимга бостириб кириб, кийинишга ҳам қўймай, олдига солиб олиб кетди. Оёғимда эски калиш, устимда юпқа чопон. Қор гупиллаб уриб турарди. Қишлоқ марказида одамлар тўпланган. Ҳамма ёқни босмачилар ўраб олган. Тўрда кўзлари қонга тўлган Сойиб ва Ботир қўрбошилар ўтиришарди. «Қани, ўртага тушиб бир ашула қилиб бер-чи» дея қўлимга тамбур тутқазди босмачилардан бири. «Ашула айтишни билмайман» деганимни эслай оламан. «Тошкентдан мактаб очишни ўрганиб қайтибсан-у, ашула айтишни ўрганмабсан-да» дея қамчи билан савалаб кетишди. Ҳушимга келгач эшитсам, акаларим босмачилар ичида яширин иш олиб борувчи «Самоохран»чилар (давлат томонидан қуроллантирилган комиссар-чекистлар) ёрдамида оломон ичидан қутқариб олиб чиқиб кетишибди. Кейинчалик комиссарлар раҳбарлигида кишилар Искобуд қишлоғида Ботир қўрбошини қўлга тушириб отиб ташлашгани, Сангда Сойиб қўрбошини тошбўрон қилиб ўлдиришгани ҳали-ҳали эсимда. Барат ака сўзини тугатар экан, бир хўрсиниб олди-да, «Эй ўртоқлар, бу совуқ ҳам совуқми... Хонадонларимиз ҳаммомдай иссиқ, газлаштирилган, эгнимиз бут, қорнимиз тўқ» дея ҳозирги фаровон ҳаётимиз ҳақида сўзлаб кетди.

САҲОВАТЛИ КИШИЛАР

<> <>

1925 йилда Ўзбекистонда районлаштириш бошлангач, Барат Сиддиқов Поп район халқ маорифи бўлими мудири вазифасига тайинланади. Мактаблар ишини жонлантиришда уч йил жонбозлик кўрсатади. Кейин Самарқандга бориб, Ўзбекистон Педакадемиясининг агро-педагогика факультетида ўқий бошлайди. 1931 йил Барат ака ҳаётида унутилмас йиллардан ҳисобланади: шу йили ВКП(б)га аъзо бўлди ва Москвага ўқишга юборилди. Тимирязев академияси қошидаги МАПИ (Москва агропедагогика институти)ни битириб қайтгач, ЎзВКСХШ (Ўзбекистон коммунистлари қишлоқ хўжалик олий мактаби)да ишлай бошлади. Орадан 6 йил ўтгач, партия уни Сурхондарёга — колхоз раислари тайёрлайдиган мактабга ишга юборди. Барат Содиқович Улуғ Ватан уруши ва урушдан кейинги йилларда Оржоникидзе район ва Бухоро область партия комитетларида қишлоқ хўжалиги бўлими мудири, Узун ва Сариосиё район партия комитетларининг биринчи секретари вазифаларида ишлади. 1949 йилдан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг колхоз раисларини қайта тайёрлаш мактабида ўқитувчи ва партия ташкилотининг секретари (ташкилотда 527 коммунист бўлган) вазифасида ишлади. Колхозда раис бўлиб ҳам турди. Хуллас, партия Барат Содиқовични қаерга юбормасин, у коммунистга хос намуна кўрсатиб, ҳалол меҳнат қилди. Шунинг учун ҳам хизматлари юксак тақдирланди: «Ҳурмат белгиси» ордени, «Шавкатли меҳнати учун», «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари, уч марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Мана, ўн икки йилдан бери Барат ака Тошкент гидромелиорация техникумида «Ер ишлари асослари ва сув хўжалигининг иқтисоди» бўйича мутахассислар тайёрламоқда.

Барат ака ҳақиқий пири-бадавлат кишилардан. Унинг тўрт ўғли ва бир қизи бўлиб, ҳаммаси уйли-жойли мустақил ҳаёт кечираётган коммунистлар. Ўзи эса шахсий пенсионер. Унга: «Кексалик гаштини суриб ётсангиз бўлмайдими» десангиз, «Йўқ, ёшлик давримдагидек, улкан ишларга бош қўшмасам ҳам, етиштирган кадрларимнинг ишларини кўриб фахрланаман» деб жавоб қилади. Ёш мутахассислар ҳам Барат акани ҳурмат қилишиб, «домла-домла» сўзларини оғизларидан қўймайдилар. Яқинда Барат аканинг 70 ёшга тўлиши муносабати билан ўтказилган йиғилишда техникум директори Ф. Ю. Мулюков уни табриклаб, коллектив номидан телевизор ҳадя қилар экан, Барат ака талабаларининг қувончи ичига сиғмасди.

А. МАЪЗУМОВ.

ЛЕНИНЧА ДЎСТЛИК КЕЧАСИ

АМУДАРЁ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бу ерда ленинча дўстлик кечаси бўлди. Кечага Хоразм областининг Гурлан райони, Туркманистон ССР Калинин район меҳнаткашларининг вакиллари иштирок этдилар. Кечани Амударё район партия комитетининг секретари И. Дўсимбетов кириш нутқи билан очди. Тарих фанлари доктори ўртоқ У. Шалекенов ленинча миллий сиёсат ва социалистик миллатларнинг яқинлашуви ҳақида доклад қилди. Докладдан кейин Гурлан район партия комитетининг пропаганда бўлими мудири Ф. Маҳмудов, Калинин район партия комитетининг бўлим мудири Ж. Сейтиева ўртоқлар табрик нутқи сўзладилар. Кечага Қорақалпоғистонда Совет ҳокимиятини ўрнатишга қатнашган ветеранлар ҳам иштирок этишди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Шаҳрисабз район партия комитети интернационал тарбияга бағишланган илмий-назарий конференция ўтказди. Қашқадарё область партия комитети партия маорифи уйининг ходими Х. Маҳмадалиев «Идеология ишлари соҳасидаги вазифалар ва интернационал тарбия масалалари» мавзуида доклад қилди. Сўнгра ўтган йили «Дўстлик» поезди билан В. И. Ленин туғилган, яшаган ва ижод этган жойларни саёҳат қилиб қайтган «Шарқ юлдузи» колхозининг марксизм-ленинизм асослари мактаби пропагандисти А. Сиддиқов сафар таассуротларини ҳикоя қилиб берди.

Қ. БЕКМУРОДОВ.

Шифокор маслаҳати

ЗОТИЛЖАМ

— Бугунги навбатчилик жуда оғир ўтди. — деди врач Қодиров эрталабки йиғилишда ахборот бера туриб. — Тун ярмида 7 ойлик бола келтирилди. Зотилжамга йўлиқибди. Нималарни қилмадик, ҳамон ҳушига келгани йўқ.

— Боши, шамоллашдан бўлди. — деди бизга Эркинжоннинг онаси ёшланган кўзларини артиб.

Эркинжоннинг аҳволи чиндан ҳам оғир эди. Беҳуш, қўл-оёқлари чангак бўлиб, кўз қорачиғлари тортилган, жуда қийинлик билан нафас олмоқда эди. Ҳаво етмай, бурун катаклари қисилиб энтикарди. Иситмаси баланд. Пешанасида совуқ тер, лаблари кўкарган. Томири суст, юраги тез-тез уради. Ўпка шамоллаган. Бола ҳақиқатан 2 томонлама ўпкасидан зотилжам бўлган эди.

Икки-уч кун тўхтовсиз курашдан сўнг Эркинжоннинг ҳаёти сақлаб қолинди.

Зотилжам касаллигини кўрмаган ёки эшитмаган биронта ота-она бўлмаса керак. Қадимги вақтларда минглаб одамларнинг юрагига айрилиқ доғини солган зотилжам касаллиги ҳозир муваффақиятли даволанмоқда. Лекин айрим ота-оналарнинг болалар тарбиясида йўл қўйган камчиликлари натижасида зотилжам касаллиги ҳали ҳам баъзан оғир оқибатларга олиб келади.

Куз, қиш ва баҳор фаслларида бу касаллик авж олади. Зотилжам билан тез-тез, ҳатто бир йилнинг ичида бир неча марта касалланиш мумкин. Бола қанчалик кичик, қувватсиз, она сутидан маҳрум, рахит, чала туғилган, касалманд бўлса, табиийки, зотилжам билан кўп касалланаверади. Бундай болаларда касаллик жуда оғир ўтади.

Боланинг соғлом ўсишида ўпканинг хизмати катта. Чунки катталарга нисбатан болаларда ҳавога бўлган эҳтиёж гоятда катта бўлади. Марказий нерв системаси ҳам уларда ҳали яхши ўсиб етмаган бўлиб, ўпкани ҳаво билан етарли таъмин қилолмайди. Натижада ўпкада ишланган ҳаво тезда алмашмасдан тўхтаб қолади. Оқибатда ҳаво билан кирган турли микроблар ҳам ўпкада қолиб, ҳар турли касалликларнинг, айниқса, зотилжам касаллигининг пайдо бўлишига қулай шароит яратади. Ёш болаларнинг зотилжам билан кўпроқ касалланишига яна бир сабаб: уларнинг организми касаллик микробларига қарши етарли кураша олмаслигидир. Шу сабабли ҳам шамоллаш, тумов, грипп микроблари кўп вақт зотилжам учун жуда қулай шароит туғдиради. Аксарият микроблар бурун, томоқ, оғиз шиллиқ қаватларидан ҳаво йўллари билан ўпкага ўтади.

Зотилжам билан оғриган бола аввало кам уйқи, инжиқ бўлади. Иштаҳаси йўқолади. Кўп вақт буриидан сув оқиб, нафас олиши қийинлашиб, энтикади. Тез-тез қисқа йўтала бошлайди. Иситмаси кўтарилади. Баъзи вақтларда қайт қилиши, ичи кетиши, қўл-оёқлари тортишиб чангак бўлиши, ҳатто ҳушидан кетиши ҳам мумкин. Юрак сустлашиб, томир уриши пасаяди. Нафас олиши оғирлашади. Бола ҳолдан кетади. Тезда даволанмаган тақдирда, кўнгилсиз ҳодиса рўй бериши мумкин. Касаллик янги бошланган вақтда баъзи ота-оналар: «Болам шамоллаб қолгандир, тузалиб кетар» деб врачга вақтида кўрсатмай, билар-билмас «даволаб», аслида ўзларига ортиқча ташвиш орттирадилар.

Зотилжам касаллигига бепарволик билан қараш мумкин эмас. Агар ўз вақтида касалликнинг олди олинмаса, у жуда ёмон оқибатларга олиб келиши турган гап, кишини умрбод ногирон қилиб қўйиши ҳам мумкин. Болаларни зотилжам касаллигига учратмаслик учун уларни ёшликдан бошлаб врачларнинг назорати ва маслаҳати билан ўстириш лозим. Болани аста-секин ва эҳтиётлик билан иссиқ-совуққа чиниқтириб бориш керак. Ўз вақтида тўғри овқатлантириш, ҳар фаслга мослаб кийинтириш, чўмилтириш, деярли ҳар куни неча марталаб тоза, очиқ ҳавога олиб чиқиш, ухлатиш, ўйнатиш энг яхши тадбирлардан ҳисобланади. Уйнинг ҳавосини тез-тез янгилаб туриш керак. Бола ётган уйга самовар киритиш, чекиш, примус ёқиш мутлақо ярамайди.

И. ФОЗИЛОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

АВТОМОБИЛЧИЛАР — ЧОРВАДОРЛАРГА

БУХОРО. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бухоро область автомобиль трестининг аҳил коллективи Қизилқум яйловларидаги чўпонларга хизмат кўрсатувчи махсус автоколонналар тузди.

Яқинда Бухородаги 18- автобазада коммунист ва комсомоллардан иборат энг яхши жиҳозланган автоколонна Конимех районидаги «Жонгелди» совхози отарларига ем-хашак, ўтин-кўмир, озиқ-овқат маҳсулотлари ортиб йўлга чиқди. Колоннани А. Гадоев, Ю. Ҳалимов, С. Суюнов каби пешқадам шофёрлар бошқариб бормоқдалар. Ғиждувон, Шофиркон, Свердлов, Ромитан, Навоий районларидаги автобазаларнинг бир группа аълочи шофёрлари, Томди районидаги «Оёққудуқ», «Янги чорва» совхозлари, Ленин номли, Карл Маркс номли колхозлар, Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Шофиркон» Ғиждувон районидаги Калинин номли, «Ғиждувон», «Кўкча» совхозларининг чорва яйловларига чиқишди.

Ҳозирги кунда шаҳар, район марказлари билан чорва яйловлари ўртасидаги узоқ, мураккаб масофалар шофёрлар учун мардлик ва жасорат трассаси бўлиб қолди. Қизилқумдаги бир қатор қоракўлчилик совхозларининг коллективлари қар ойда ўн рейсни бехатар ўтказган энг яхши шофёрларга асосий иш ҳақидан ташқари 100 сўм пул, битта қўй мукофот беришга қарор қилдилар. Шу кунларда область автотрестига қарашли базалардан Қизилқум яйловларига юзлаб юк автомобиллари бориб-келиб турибди.

Т. НАЗИРОВ.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ЧССР Миллий фронти делегациясининг Совет Иттифоқида бўлиши

КПСС Марказий Комитети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи ва бошқа совет жамоат ташкилотларининг таклифига биноан, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми ижроия комитетининг аъзоси, ЧССР Миллий фронти Марказий Комитетининг Раиси Э. Эрбан бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси Миллий фронтининг делегацияси 1969 йил 2 февралдан 4 февралгача дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Ахборотдан маълум бўлишича, Миллий фронт делегацияси (бу делегация составида Чехословакия Социалистик Республикасидаги барча партиялар ва энг йирик оммавий ташкилотларнинг вакиллари бор) СССРда бўлган вақтида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетида, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа, совет жамиятлари союзида, Совет хотин-қизлари комитетида, уруш ветеранлари совет комитетида учрашув ва суҳбатлар бўлди.

Делегация КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳузурида бўлди.

Делегация КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. Н. Шелепин, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономаревлар билан учрашди.

Миллий фронт делегациясининг визити вақтида ҳар икки томонни қизиқтираётган проблемалар юзасидан, дейилади ахборотда, самимий фикрлашиб олинди.

Чехословакия вакиллари Чехословакия Социалистик Республикаси Миллий фронтининг аҳволи ва вазифалари тўғрисида, Миллий фронтга кирган партиялар ва ташкилотларнинг Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1968 йил ноябрь, декабрь ва 1969 йил январь Пленумлари қарорларида конкретлаштирилган ЧКП сиёсати асосида ва Миллий фронтнинг шу қарорларга мос келадиган сиёсати асосида социалистик жамиятнинг бундан буёнги позитив тараққиётини таъминлаш йўлида қилаётган ишлари ҳақида ахборот беришди. Ана шу қарорлар Чехословакия Коммунистик партиясининг 1968 йил январь пленумидан кейинги йўли ғояларини ривожлантиради.

Чехословакия делегацияси суҳбат давомида Миллий фронтнинг социалистик қурилиш конструктив вазифаларини амалга ошириш ва социалистик демократияни ривожлантириш йўлида барча меҳнаткашларнинг активлигини кучайтириш соҳасидаги иш формаларини ва практикасини тушунтириб берди, ана шу иш формалари ва практикаси барча экстримистик антисоциалистик ҳодисаларни Чехословакия Социалистик Республикасининг сиёсий ҳаётидан сурib чиқаришнинг таъсирли йўлидир.

Совет томони Чехословакия Социалистик Республикаси шароитида Миллий фронтнинг аҳамияти ва вазифаларини тўлиқ тушунганлигини ва Миллий фронтнинг марксизм-ленинизм принципларига мувофиқ ЧССРда социалистик тараққиёт позитив вазифаларини ҳал этиш учун ишчилар синфини, деҳқонларни, зиёлилар ва ёшларни жипслаштириш йўлидаги актив ҳаракатларини қўллаб-қувватлашини билдирди.

Совет вакиллари СССРдаги сиёсий ва жамоат ташкилотларининг фаолияти ҳамда уларнинг коммунизм қурилишидаги иштироки тўғрисида, социалистик демократияни, КПССнинг партиявий ҳаёти ленинча нормалари ва принципларини ривожлантириш тўғрисида, совет халқининг коммунистик жамият моддий-техника базаси қурилишида КПСС раҳбарлигида эришган муваффақиятлари ҳақида, совет меҳнаткашларининг турмуш даражаси ва маданияти юксалиб бораётганлиги ҳақида, совет халқи КПССнинг социалистик ҳамдўстлик бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни таъминлаш соҳасидаги тадбирларини астойдил қўллаб-қувватлаётганлиги тўғрисида сўзлаб беришди.

Ахборотда бундай дейилади: делегациянинг сафари вақтида Совет—Чехословак муносабатларини янада ривожлантириш йўллари тўғрисида самарали фикрлашиб олинди. Шу билан бирга ҳар иккала мамлакатда социализм ва коммунизм қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқ учун, уларнинг осойишталигини мустаҳкамлаш ва социалистик ҳамдўстлик бирлигини мустаҳкамлаш учун Совет Иттифоқи билан Чехословакия халқлари иттифоқи ва дўстлиги, уларнинг мустаҳкам сиёсий, иқтисодий ҳамда бошқа хилдаги алоқаларининг ҳаётий муҳим эканлиги Чехословакия социалистик республикасида социалистик қурилиш йиллари мобайнида тўла равишда аён бўлиб қолганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Ҳар иккала томон ўзаро муносабатларни бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантириш дан манфаатдор эканлигини билдирди.

Томонлар ишонч билдириб айтдиларки, совет ва чехословак халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш социалистик ҳамдўстликнинг интернационал вазифаларини ҳал этишга ҳамда халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик бўлишини таъминлашга ёрдам беради.

ХАБАРЛАР,
ВОҚЕАЛАР,
ЯНГИЛИКЛАР

Планетамизда

ВАЛЬДЕК РОШЕ ҒОЯВИЙ КУРАШ ТЎҒРИСИДА

ПАРИЖ, (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари Вальдек Роше Франция Коммунистик партиясининг назарий журнали «Нувель Критик»нинг 20 йиллигига бағишлаб, Роменвилда ўтказилган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида бундай деди: «Ҳозирги вақтда ғоявий кураш алоҳида аҳамият касб этмоқда. Бунинг асосий сабаби шуки халқаро майдонда синфий кураш кескинлашиб бормоқда. 1968 йилнинг май-июнь ойларида бўлиб ўтган воқеалар мамлакатимизда монополистик капитал билан миллатнинг жуда кўпчилиги ўртасидаги зиддият кучайиб бораётганлигини кўрсатди».

«Ана шу курашни муваффақиятли олиб бориш учун, — деди Вальдек Роше, — ликвидаторлик ревизионизмини ва тор догматизмни бир маҳалда рад этиш зарур».

Ижодий тадқиқотлар ва фикр алмашишларнинг зарурлигини таъкидлаб, Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари «Ҳар бир конкрет масала учун оқибат натижада битта тўғри қарорга келиниши мумкин — бу марксча-ленинча карордир», деган ишончни изҳор қилди.

«Ишчилар синфи, — деди Вальдек Роше, — ўсиб бораётган ҳаракатнинг ҳал қилувчи кучидирки, бу куч монополиянинг ҳукмронлигини уларнинг мамлакат иқтисодий ҳаёти устидан, сиёсий ҳокимият устидан ҳукмронлигини шубҳа остида қолдиради».

КЕНГАШ ЧАҚИРИЛИШИ ЗАРУР

К. ЕСПЕРСЕННИНГ АЙТГАНЛАРИ

СОФИЯ, 4 февраль. (ТАСС). Биз халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати проблемалари юзасидан кенгаш чақирилиши ғоясини маъқуллаймиз, — деди Дания Компартиясининг раиси К. Есперсен «Работническо дело» газетасининг саволларига қайтарган жавобида. Кейинги йилларда кўпгина проблемалар вужудга келдики, бу проблемаларни бутун дунёдаги марксча-ленинча партиялар вакиллари иштирокида ўтадиган мўътабар анжумандагина муҳокама қилиш ва ҳал этиш мумкин бўлиб қолди, — деди у. Бундай кенгаш жаҳоннинг кўпгина районларидаги империалистик агрессияга қарши курашнинг янги программасини белгилаб беради, ер юзидаги барча коммунистларни жипслаштиради ва уларни Маркс билан Ленин улуғ ғояларини амалга оширишга отлантиради.

Партиямиз, — деди К. Есперсен, — шундай кенгашни тайёрлашда қатнашди, ана шу кенгашни уюштириш юзасидан тузилган ишчи группада бизнинг доимий вакилимиз ҳам бор.

Есперсен газетанинг саволларига қайтарган жавобида Дания Компартиясининг навбатдаги съезди мамлакатдаги сўл кучлар бирлигининг намойиши бўлади, деб айтган. Бу съездда асосий ташқи ва ички сиёсий проблемалар юзасидан конкрет программа қабул қилинади. К. Есперсен таъкидлаб айтдики, бу проблемалар Даниянинг НАТОдан чиқиши учун кураш, иккита герман давлати мавжудлигини Дания ҳукумати томонидан тан олиниши, ГДР билан дипломатик муносабатлар ўрнатилиши ва Одер-Нейсе чегараларининг қонунийлигини тан олиниши, Дания ҳукуматининг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан интенсив равишда савдо-сотиқ қилиш сиёсатини ўтказиши учун курашдан иборатдир.

ЖУЛИУС НЬЕРЕРЕ БАЁНОТИ

ДОРУССАЛОМ, 4 февраль. (ТАСС). Танзания президенти Жулиус Ньерере Эдуардо Мондлане ҳалок бўлганлиги муносабати билан эълон қилинган махсус мурожаатида африкаликларни Африканинг озодлиги ва мустақиллиги учун мустамлакачиларга қарши курашни кучайтиришга чақирди. Мозамбик Озодлик фронти партиясининг раиси Мондланенинг ўлдирилишини Танзания президенти Африкани озод кўришни хоҳлаган ҳар бир кишининг фожиаси, деб атади.

Кеча номаълум шахслар томонидан ташланган бомба портлаши натижасида мозамбик халқи озодлиги учун атоқли курашчилардан бири Эдуардо Мондлане ҳалок бўлди. «Мондлане ўз ватанининг озодлиги учун жон берди. Унга ҳурмат-эҳтиром кўрсатишнинг энг яхши йўли,— деди Жулиус Ньерере ўз мурожаатида, — бу Африканинг озодлиги учун курашни кучайтиришдан иборатдир».

Танзания президенти Жулиус Ньерере Эдуардо Мондланени ҳарбий ҳурмат-эҳтиром билан дафн қилишни буюрди.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Ҳарбийлар назорати остида Гуйчжоу вилоятида чиқаётган «Синь—Гуйчжоу бао» газетаси яқиндаги сонларидан бирида: «Биз омманинг ҳал қилишига йўл қўйиб беролмаймиз. Оммадан қўрқмаслик керак» деб ёзди. Бу мақола Пекиннинг «Омма орасида тозалаш кенгайтирилсин» деган охирги кўрсатмасига мувофиқ ёзилган эди.

Бундай мақола босилиб чиққанлиги тасодифий эмас. «Маданий революция»нингниҳоясини лоқайдлик билан кутиб ўтиравериш мамлакат аҳолисининг аксарияти учун яқин вақтларгача характерли бир ҳол бўлиб келди. Айни вақтда раҳбар кадрларга асосий зарбалар бериб турилди. Кўпчилик олдида ўч олишларга аҳолининг қолган қисми баъзан қизиқиб қараб туриш билангина кифояланар эди. Эндиликда сиртдан қараганда беозор бўлган формула, яъни тозалашнинг «кураш — танқид — ўзгартириш» деган формуласи кенг доираларга, жумладан, оддий гражданларга ҳам татбиқ қилинадиган бўлиб қолди. Бунинг натижасида туғилаётган норозилик тобора кўпроқ сиртга тепмоқда.

Пойтахтдаги газеталар «душманлар қатъийлашмоқда» деган фикрни тез-тез такрорлайдиган бўлиб қолди. Пекин радиоси Цзянсу вилоятидаги воқеаларни мисолга олиб, тозалашга дучор қилинган одамларнинг айтган фикрларидан бир қанчасини баён қилди. «Бошимизни кессалар ҳам, ёки турмага қамаб қўйсалар ҳам, ёхуд партия аъзоси деган номдан маҳрум қилиб қўйсалар ҳам барибир биз охиригача курашаверамиз, деган гапларни улар кўп такрорламоқдалар.

Баъзи ҳолларда бундай кишилар сиртдан ўзларини холис қилиб кўрсатаётган бўлсалар ҳам, аммо Мао Цзэ-дун группасининг чақириқларидан норози бўлиб масхара қилгандек кулиб қўйиш билан кифояланмоқдалар.

Маочилар қизғинлашаётган вазиятни юмшатмоқ ва оппозицияни заифлантирмоқ учун матбуотда «кадр ходимларга нисбатан ўтказилаётган сиёсатни юмшатиш керак», деган гапларни ёза бошладилар. баъзи-баъзида газеталар «танба қилганлар қамоқдан бўшатилганлигини» кўрсатувчи мисолларни келтирмоқдалар. Лекин Мао Цзэ-дун ва унинг группаси қаттиқ жазо чораларини кўришдан воз кечгани йўқ. Буни яқинда ҳарбий-контроль комитетининг Пекинда эълон қилинган «расмий билдириш»идан ҳам билиш мумкин. Шу билдиришда айтилишича, 13 киши «хоин Лю Шао-Ци йўлини ўтказиб келганлиги» учун ўлим жазосига ҳукм қилинган.

Маоцзэдуичилар ўтган йил ишчилар синфининг обрўйини рўкач қилиб, Маонинг шахсий диктатурасини кучайтиришдан иборат бўлган ва муваффақиятсизликка учраган сиёсий найрангларидан келган зарар ўрнини репрессиялар ёрдами билан тўлдиришга умид қилмоқдалар. Корхоналарда меҳнат ҳарбийлаштирилаётганлиги ни, жумладан, ишчилар казарма ҳолатига ўтказилаётганлигини, иш куни узайтирилаётганлигини меҳнаткашлар бундан 20 йил муқаддам ағдариб ташланган гоминьданчилар режими вақтидаги тартибларнинг янгт қайтарилиши деб билмоқдалар.

Қишлоқ районларида ҳам аҳвол чатоқлашмоқда. Маълумки, мамлакат аҳолисининг 80 проценти қишлоқ районларида яшайди. «Маданий революция» оддий деҳқонларга кейинги вақтларга қадар деярли даҳл қилмаган эди. Мактаблар ва касалхоналарга қилинаётган харажатларнинг ҳаммасини ишлаб чиқариш бригадаларига юклаб қўйиш учун ҳозирги вақтда Пекин ўтказаётган кампания, аслини олганда, Мао Цзэ-дун группаси оғир молиявий иқтисодий аҳволга тушиб қолганлиги сабабли маориф ва медицинага қилинаётган харажатларни деҳқонлар устига юклаётганлигини, бу эса деҳқонлар орасида очиқдан-очиқ норозилик туғдираётганлигини кўрсатиб турибди. Бир қанча районларда деҳқонларнинг томорқа ерларини тортиб олмоқдалар.

Мао Цзэ-дун тўғрисида ўтган йилнинг ноябрь ойидан бери ҳеч бир ҳабар йўқ. Мао тўғрисида узоқ вақтдан бери ҳеч бир хабар бўлмаганлиги Хитойнинг ўзида ҳам, бошқа мамлакатларда ҳам бир қанча тахмин ва гумонлар туғдирди. Чет эл матбуот агентликларининг баъзилари Мао оғир бетоб бўлиб қолди, деган хабарни тарқатди. Маочилар орасида эса, Маонинг бетоблиги тўғрисидаги овозалар оппозицияни активлаштириб юборади ва Мао тарафдорларини саросимага солиб қўяди, деган хавотирлик туғилмоқда. Шу сабабли яқинда Пекинда «революцион жангчилар» деб аталган 40 минг кишининг Мао билан дабдабали учрашуви ташкил этилди. Мана шу хилдаги бундан олдинги йиғинларда бўлгани каби пропагандадан иборат бўлган бу спектаклнинг ташкилотчилари бу сафар ҳам Мао шаънига мадҳиялар айтиш, Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга туҳмат ва бўҳтонлар тўқиш билан шуғулландилар.

(ТАСС, 4 февраль).

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

ПАРИЖ, 4 февраль. (ТАСС). Парижда Вьетнам халқи билан бирдам бўлган беш мамлакат: Америка Қўшма Штатлари, Япония, Италия, Швеция ва Франция вакиллари учрашдилар.

Учрашув тамом бўлгандан кейин эълон қилинган ахборотда бундай дейилади: учрашув қатнашчилари Вьетнам масаласи юзасидан Париж кенгашида АҚШ делегациясининг позициясини бирдамлик билан қоралайдилар. Бу позиция Қўшма Штатлар ҳукумати ўз агрессиясини давом эттириш сиёсатидан ҳамон воз кечмаганлигини кўрсатади.

Айни пайтда учрашув қатнашчилари Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати томонидан тўрт пунктда ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлиқ фронти томонидан беш пунктда ифода қилинган таклифларни маъқуллайдилар ва қўллаб-қувватлайдилар.

Беш мамлакат вакиллари АҚШ ҳукуматини агрессияни тўхтатишга кўндириш мақсадида, шунингдек Вьетнам халқи билан бирдамлик халқаро ҳаракатини ривожлантириш мақсадида ўз мамлакатларида курашни янада авж олдириш чораларини кўришга қарор қилдилар.

ВЬЕТНАМДА ПАРИЖДА.
Рассом Н. Леушин.

ГИТЛЕРЧИ ЛАШКАРБОШИГА ҲОМИЙЛИК

НЬЮ-ЙОРК. Батеда (АҚШ, Мэн штати) «Роммель» эсминеци сувга туширилди. Бу эсминец Ғарбий Германия ҳарбий флотининг буюртмаси билан қурилди ва иккинчи жаҳон уруши йилларида Шимолий Африкада Англия, Америка қўшинлари билан жанг қилган гитлерчи фельдмаршал номига қўйилди.

Кемани сувга туширишнинг телевизион компаниялар пленкага ёзиб олган маросимида ГФР мудофаа министри Герхард Шредер ва фельдмаршалнинг тул қолган хотини ҳозир бўлдилар. Фельдмаршалнинг хотини гитлерчиларнинг «Германия ҳаммадан устун» гимни садолари остида шампанское шишасини кемага уриб синдирди.

«Роммель» кемаси АҚШнинг ГФР ҳарбий флотига қуриб бераётган учинчи эсминецидир. У ракеталар билан қуроллантирилади.

Қўшма Штатларнинг гитлерчи лашкарбоши номи билан аталган кемани ГФР учун қуриб берганлиги ҳатто кўпни кўрган Америка журналистларини ҳам ҳайратда қолдирди. Телевидение шарҳчилари буни «юмшоқ қилиб айтганда ғалати» воқеа деб атадилар.

Германия Федератив Республикасининг мудофаа министри Шредер журналистларнинг қаттиқ туриб берган саволига жавобан Роммель... шунчаки бир «солдат» бўлган эди, деб жавоб қайтарди. У, Фельдмаршалнинг «хизматлари»ни кўкларга кўтариб мақтади. Роммелнинг гитлерга ва фашизмга хизмат қилганлигини министр «унутиб қўйган»га ўхшайди.

Шредер «Роммель» эсминецини сувга тушириш маросимида қатнашмоқ учун АҚШга келди. У шу куниёқ Нью-Йоркда АҚШ мудофаа министри Лэйрд билан учрашди. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, чангчи Ф. Ҳарратов концерти. 10.10 — В. Моцарт. фортепьяно учун соната. 10.30 —Республика халқ ҳофизларининг концерти. 11.15 — «Намунали жамоат тартиби учун». 11.30—М. Ашрафий. Бешинчи симфоник сюита. 12.45 «Қултой опа» (очерк). 13.30 — «Иш куни ўртасида» (русча). 16.10— «Ўзбекистоннинг музика маданияти» Композитор И. Акбаров (русча). 15.15 — «Маданият университети» радиожурнали. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — Концерт. 18.00 «Корхонанинг маркаси». 18.10 — Куйлардан-куйларга. 19.20 — Ўзбекистон радиоси эстрада оркестрининг концерти. 20.00 — «Ёшлик» программаси. 20.30 — Концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.20 — Концерт (қишлоқ меҳнаткашлари учун). 21.55 — «Саломатлик — туман бойлик». 22.20 — Жапоқ Шомуродов куйлайди. 22.40 — А. Исбах. «Ўртоқ Абсолют» (очерк). 23.15 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси. 18.00 — «Мухецокотухе меҳмони» телеспектакль. 18.25 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.05 — Телеянгиликлар. 19.20 — Цирк томошалари (ўзбек тилида). 20.25 — Телеянгиликлар. 20.40 — Ҳужжатли фильм. «Оташин революционер». 21.10 Реклама ва эълонлар. 21.30 — «Солдат қалби». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — Кўрсатишлар программаси. 13.00 — Телеянгиликлар. 13.15 — «Табиат ажойиботлари». 13.30 — Музикали спектакллар саҳифаларида. 14.45 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 18.00 — Олмаота кўрсатади. Москва — 20.00 — Концерт. 20.30 — «Шахмат альманахи. 21.00 — Интервидениелар. 21.30 — «Жасорат». 22.00 — Қўшиқ шинавандалари клуби. 23.00 — Янгиликлар эстафетаси. 23.45— Интервидиние. 00.45 — Коммер рекламалари. 01.00—Музда чанғи учиш бўйича Европа биринчилиги.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Инсонлар, сувни тежанг» (кинофильм). 20.20 — «Симфоник оркестр асболари». Рус тилида: 21.00 А. Островский «Пучина». Телеспектакль. 22.30 — СССР халқлари куйлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 6/II да Қирқ қиз.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да Алишер Навоий.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/II да Махтумқули, 7/II да Концерт.

КИНО

Ака-ука Карамазовлар (1-2 сериялар) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда).

Тошдаги достон (1-2 сериялар)— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз соат 2 ва кеч 6.40 минутда). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 да).

Осмон учинчи қаватдан бошланади — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, кеч 9 да).

Асосий далил — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
6, 7 февралда

ЛИРИКА КЕЧАСИ

Қатнашадилар:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари

Ғулом АБДУРАҲМОНОВ, Шаҳодат РАҲИМОВА, Қундуз МИРКАРИМОВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Жуманазар БЕКЖОНОВ

Солистлар:

Фахриддин УМАРОВ, Сора ШУКУРОВА, Зумрад ХОЖИЕВА, Тўхта РИСМЕТОВА, Саида ТОЛИБОХУНОВА.

Тўхтасин ЖАЛИЛОВ номидаги ўзбек халқ чолғу оркестри жўр бўлади.

Оркестрнинг бадиий раҳбари ва бош дирижёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Саид АЛИЕВ.

Дирижёр — Аббос БАҲРОМОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ГРАЖДАНЛАР!

ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИНГ. ГАЗ КОЛОНКАЛАРИДАН ҚУЙИДАГИЧА ФОЙДАЛАНИШ ШАРТ

ёқилган гугуртни қалпоққа олиб келинг ва тортиш кучи борлигини текширинг — 1;

ҳамма газ жўмраклари ёпилганлигини текширинг — 2, 3;

газопровод жўмрагини газ колонкасига қаратиб пастга очинг — 3;

водопровод вентилини ва иссиқ сув ажратиш вентилини очинг — 4, 7;

ёқилган гугуртни ўт олдирувчига олиб келинг, жўмракни очинг ва газни ёқинг — 5.

Ўт олдирувчи яхши ёнаётганлигига ва сувнинг нормаль тушаётганига ишонч ҳосил қилганингиздан сўнг, асосий горелка жўмрагини очинг, шунда газ унинг ҳамма тешикларида тўла ёниши керак — 6.

Ендириб бўлганингиздан сўнг газ колонкасининг тортишини қайта текшириб кўринг.

Тортиш йўқолганда колонкадан фойдаланиш қатъиян тақиқланади — 1.

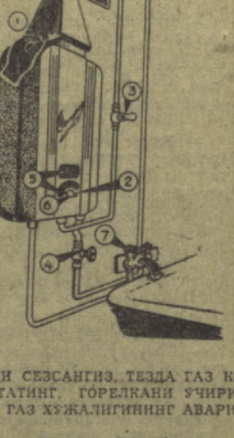

АГАР СИЗ БИНО ИЧИДА ГАЗ ҲИДИНИ СЕЗСАНГИЗ, ТЕЗДА ГАЗ КОЛОНКАСИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ТЎХТАТИНГ, ГОРЕЛКАНИ ЎЧИРИБ ТЕЗДА 04 ТЕЛЕФОН НОМЕРИ БЎЙИЧА ГАЗ ХЎЖАЛИГИНИНГ АВАРИЯ ХИЗМАТИГА ХАБАР ҚИЛИНГ.

Газ колонкалари билан жиҳозланган ваннада чўмилаётганларни кузатиб туринг.

ЁДДА ТУТИНГ! Газдан фойдаланиш қоидасининг бузилиши бахтсиз ҳодисаларга олиб келади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР КОММУНАЛЬ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ «ЎЗБЕКГАЗ» БОШҚАРМАСИ.

ХАРЬКОВ ШАҲРИДА
15 февралда
1966 йилда чиқарилган

3%ЛИ

Давлат ички ютуқлар заёмининг

21-ТИРАЖИ

ЎТКАЗИЛАДИ.

Тиражда заёмнинг ҳар бир разрядига умумий суммаси 512.560 сўмлик 9.400 ютуқ, булардан: 5000, 2500, 1000, 500, 100 ва 40 сўмлик ютуқлар ўйналади.

Заём облигацияларини сотиб олинг!

ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДА
1, 2 мартда
ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 1969 ЙИЛ 1-ЧИҚАРИЛИШИНИНГ

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига 478750 сўмлик пул ва буюм ютуқлари бор, шунингдек, «Волга», «Москвич-412», «Запорожец-966» автомашиналари, мотоциклар, телевизорлар, гиламлар ва бошқа буюмлар ҳамда 1000, 500, 300, 200, 100, 50, 25, 10 сўмлик пул ютуқлари ўйналади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 28. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ В. — 31. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02629.